

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Поліський національний університет
Освітня програма	16989 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Поліський національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	16989
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Піхало Олеся Віталіївна, Бублей Софія Валеріївна, Герасимчук Олександр Павлович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	14.04.2026 р. – 16.04.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://polissiauniver.edu.ua/%d0%bb%d1%96%d1%86%d0%b5%d0%bd%d0%b7%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d1%82%d0%b0-%d0%b0%d0%ba%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b8%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f/>

Програма візиту експертної групи <https://polissiauniver.edu.ua/%d0%bb%d1%96%d1%86%d0%b5%d0%bd%d0%b7%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d1%82%d0%b0-%d0%b0%d0%ba%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b8%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ПНУ забезпечує реалізацію ОП у тісному зв'язку з потребами регіону, роботодавців і сучасними тенденціями розвитку лісової галузі. ОП є актуальною для Житомирської області та Полісся вцілому, має виразну прикладну спрямованість, підтримується стейкхолдерами, базується на достатньому кадровому забезпеченні та реалізується в сучасному, безпечному й ресурсно насиченому освітньому середовищі. Загальна оцінка ОП є позитивною: програма має виразні сильні сторони, а виявлені слабкі місця не є системними. За Критерієм 1 ОП має чітко сформульовану мету, узгоджену зі стратегією розвитку ЗВО, потребами регіону та галузі, зміст програми враховує галузевий і регіональний контекст (рівень В). За Критерієм 2 структура і зміст ОП є логічними, забезпечують досягнення програмних результатів навчання, містять виразну практичну складову та дають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію (рівень В). За Критерієм 3 правила вступу є чіткими та доступними, а процедури визнання результатів навчання нормативноврегульовані (рівень В). За Критерієм 4 методи, засоби та технології навчання сприяють досягненню програмних результатів навчання, відповідають студентоцентрованому підходу та поєднують традиційну фахову підготовку із сучасними цифровими інструментами, науковими напрацюваннями та елементами інтернаціоналізації (рівень В). За Критерієм 5 форми контролю, критерії оцінювання, атестація та політика академічної доброчесності є чіткими й зрозумілими для здобувачів (рівень В). За Критерієм 6 кадрове забезпечення ОП є достатнім і релевантним змісту програми, викладачі фахових дисциплін демонструють належну професійну й наукову активність (рівень В). За Критерієм 7 освітнє середовище, матеріально-технічні ресурси, цифрова інфраструктура, безпекові умови та система підтримки здобувачів є сильною стороною ОП (рівень А). За Критерієм 8 у ЗВО функціонує система внутрішнього забезпечення якості, що забезпечує розроблення, моніторинг, перегляд ОП та врахування результатів зовнішнього оцінювання (рівень В). За Критерієм 9 ЗВО забезпечує відкритість, публічність та доступність інформації про ОП, нормативні документи та процедури громадського обговорення (рівень В). Позитивні практики за ОП є: 1. Поєднання класичної лісівничої підготовки із сучасною цифровою складовою: та авторськими цифровими розробками викладачів. 2. Тісна й змістовна взаємодія з роботодавцями, які беруть участь у перегляді програми, практичній підготовці здобувачів та атестації випускників. 3. Інтеграція в освітній процес результатів власних наукових досліджень НПП, міжнародних стажувань та сучасних професійних практик, що підсилює актуальність змісту ОК. 4. Наявність сильної матеріально-технічної бази для підготовки фахівців лісового господарства. 5. Організація безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану з можливістю продовження навчання в укритті та функціонуючим психологічним хабом. 6. Багаторівнева система підтримки здобувачів.

Недоліки

1 У формулюванні мети ОП недостатньо виразно відображено її специфіку, зокрема регіональний контекст Полісся, прикладну орієнтацію підготовки та цифрову складову лісового господарства. 2. У профілі ОП у чинній редакції не зазначено форми здобуття освіти, хоча програма реалізується за денною та заочною формами. 3. В освітній програмі виявлено невідповідності між переліком освітніх компонентів та структурно-логічною схемою за семестрами, зокрема щодо обсягу кредитів (ОК16, ОК19) та форм підсумкового контролю (ОК22). 4. Освітній компонент «Вища математика і біофізика» сформований як інтегрований курс, однак його зміст не повною мірою узгоджується з назвою. 5. Частина занять, які фактично мають лабораторний або інструментально-польовий характер, у навчальних планах формально визначені як практичні, що не відображає їхню специфіку. 6. Практика визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, на ОП фактично відсутня, а алгоритм реалізації цієї процедури не представлений для здобувачів у достатньо наочному та постійно доступному форматі. 7. Дублювання курсів наявність вибіркового дисциплін, подібних за назвою та структурою, що дезорієнтує здобувачів. 8. Виявлено незначні механічні помилки в розрахунках аудиторного навантаження у навчальних планах, а внутрішні положення про силабуси (2020 р.) не мають сучасних уніфікованих шаблонів. 9. Залучення здобувачів до наукових тем часто відбувається лише на безоплатній основі. 10. Одноосібне прийняття іспитів одним викладачем, що може впливати на прозорість процесу. 11. Публікаційна активність викладача, що забезпечує ОК «Біометрія з основами наукової діяльності», недостатньо пов'язана саме з лісовою біометрією, статистичними методами в лісовому господарстві або спорідненими для цієї дисципліни напрямками.

Рекомендації

1. Під час наступного перегляду ОП гаранту та проєктній групі більш виразно відобразити у формулюванні мети програми її специфіку. 2. До початку 2026/2027 н.р. гаранту ОП та проєктній групі внести до профілю ОП інформацію про форми здобуття освіти. 3. До початку 2026/2027 н.р. гаранту ОП та проєктній групі провести звірку всіх елементів ОП, забезпечивши повну відповідність обсягів кредитів і форм контролю. Розглянути доцільність перенесення освітнього компонента «Біометрія з основами наукової діяльності» на 2 курс. 4. До початку 2026/2027 н.р. гаранту ОП та науково-педагогічному працівнику, що викладає дисципліну, здійснити перегляд структури та

змісту ОК «Вища математика і біофізика». 5. До початку 2026/2027 н.р. Навчально-науковому центр менеджменту та моніторингу якості освіти розглянути можливість виокремлення лабораторних занять. 6. До початку 2026/2027 н.р. забезпечити постійно доступне розміщення на сторінці кафедри та в Moodle покрокового алгоритму визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті. 7. На 2026-2027 н.р. гаранту та проєктній групі спільно з дирекцією здійснити чітке розмежування назв та змісту вибіркових курсів для забезпечення якісного вибору здобувачами. 8. Під час розробки робочих програм на 2026-2027 н.р. актуалізувати списки літератури та включивши до переліку власні науково-методичні праці. 9. У нормативних документах ЗВО закріпити колегіальне прийняття іспитів (мінімум дві особи) для мінімізації суб'єктивізму оцінювання. 10. Впродовж 2026 р. оновити Положення про силабуси та навчально-методичне забезпечення, додавши до них типові шаблони. 11. Відділу міжнародної та наукової діяльності активізувати зустрічі зі здобувачами щодо перспектив академічної мобільності. 12. Створити в закладі сучасні мовні простори для практичної підготовки здобувачів до участі в програмах Erasmus+ та Horizon Europe. 13. Керівництву факультету у 2026-2027н.р. запровадити оприлюднення загального рейтингу успішності для всіх здобувачів вищої освіти незалежно від форми фінансування. 14. У 2026 р. Навчально-науковому центру менеджменту та моніторингу якості освіти спільно з іншими структурними підрозділами розробити Положення про порядок нарахування додаткових балів та оновити Положення про кваліфікаційні роботи, чітко зафіксувавши вимоги щодо перевірки на плагіат. 15. Викладачу, що читає ОК «Біометрія з основами наукової діяльності» впродовж 2026/2027 н.р. забезпечити публікаційну активність, що пов'язана з ліською біометрією. 16. При наступному перегляді ОП більш інтенсивно залучати здобувачів та випускників до безпосереднього обговорення щодо наповнення ОП. 17. Розширювати мережу офіційних угод із роботодавцями та вести постійний моніторинг вимог ринку праці для актуалізації змісту навчання. 18. Деканату та гаранту ОП активізувати інформаційну політику факультету для популяризації зустрічей випускників. 19. У 2026/2027 н.р. провести уніфікацію публічних вебпосилань, замінивши кириличні URL.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Лісове господарство» розроблена відповідно до Стандарту, затвердженого наказом МОН України від 05.12.2018 № 1342 (<https://surl.li/ftbulu>). Під час зустрічі з було підтверджено, що проєктна група дотримується підходу повної відповідності програмних результатів навчання вимогам чинного стандарту, не вдаючись до розширення або зміни ПРН. Розробники наголосили, що специфіка програми забезпечується через добір освітніх компонентів, їх змістове наповнення та логіку реалізації. ЕГ оцінює такий підхід як обґрунтований, оскільки він забезпечує нормативну коректність ОП і водночас дає можливість реалізувати її особливості. Аналіз змісту ОП, навчального плану, матриць відповідності та пояснень гаранта засвідчив, що досягнення результатів навчання забезпечується сукупністю обов'язкових освітніх компонентів, навчальних і виробничих практик, курсового проєктування та підсумкової атестації. Зокрема, програмні результати, пов'язані з умінням оцінювати стан лісових екосистем, проводити інвентаризацію, проєктувати лісгосподарські заходи, використовувати сучасні методики дослідження, інструменти та інформаційні технології, забезпечуються логічно пов'язаною системою ОК професійного циклу. Під час огляду матеріально-технічної бази та зустрічі з академічним персоналом було додатково підтверджено, що реалізація ПРН підсилюється використанням сучасного програмного забезпечення, геоінформаційних систем, таксаційних приладів, дендрохронологічного обладнання, GPS-приймачів, БПЛА, а також польовими та виїзними заняттями. Це є важливим, оскільки низка результатів навчання за стандартом для спеціальності 205 передбачає не лише засвоєння теоретичних положень, а й здатність застосовувати методи, технології, інструменти й обладнання у професійній діяльності. Фактична організація освітнього процесу, продемонстрована ЕГ, підтверджує можливість досягнення таких результатів (зустріч 4 з академічним персоналом; зустріч 8. Огляд матеріально-технічної бази). Підтвердженням реальної досяжності ПРН стали і відповіді здобувачів, випускників та роботодавців. Здобувачі навели приклади участі у виїзних заняттях, посадці лісових культур, роботі з бензо- та електроінструментом, мікроскопами, ентомологічними зразками, дослідженнями ґрунту, а випускники наголосили, що отримана під час навчання теоретична і практична база є актуальною та використовується ними в роботі за спеціальністю. Роботодавці зі свого боку підтвердили, що випускники володіють фаховими компетентностями, необхідними для роботи в лісовому господарстві, а також акцентували на важливості практичної складової, яка в ОП широко представлена. ЕГ дійшла висновку, що ОП «Лісове господарство» дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Вимоги до підкритерію 1.1 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

За спеціальністю 205 Лісове господарство професійний стандарт відсутній. Разом з тим ЕГ відзначає, що зміст ОП фактично враховує вимоги професійного середовища та реальної трудової діяльності у сфері лісового господарства. Це підтверджується відповідями роботодавців, які наголошували на важливості практичної підготовки у сферах лісового насінництва, розсадництва, вирощування лісових культур, використання лісівничих приладів, роботи з цифровими ресурсами, а також готовності випускників до діяльності в державних, комунальних і природоохоронних установах (зустріч 7 зі стейкхолдерами). Отже, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Лісове господарство» не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, а тому вимога щодо обов'язкового врахування конкретного професійного стандарту до неї не застосовується. Водночас зміст програми узгоджується з актуальними потребами професійної діяльності в лісовому господарстві. Вимоги до підкритерію 1.2 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Лісове господарство» є чітко сформульованою, відповідає місії та стратегічним орієнтирам ПНУ й узгоджується з його позиціонуванням як закладу вищої освіти, зорієнтованого на підготовку висококваліфікованих кадрів для потреб регіонального ринку праці. Під час зустрічі з керівництвом ЗВО було наголошено, що ПНУ розглядає себе як один із центрів регіонального розвитку Житомирщини та Полісся, а підготовка фахівців для аграрної, лісової та суміжних галузей є одним із його пріоритетів. Такий підхід корелює із логікою діяльності ЗВО, відображеною на офіційному вебсайті університету (<https://polissiauniver.edu.ua/>), а також із представленими у відкритому доступі матеріалами щодо освітньої програми (<https://surl.li/vzdjtm>). Мета ОП конкретизується через її реальний зміст та спосіб реалізації. У ході зустрічей із гарантом, керівництвом та під час огляду матеріально-технічної бази було підтверджено, що однією з особливостей програми є раннє включення до підготовки інструментів і компонентів, пов'язаних із лісовою картографією, ГІС, цифровими ресурсами та роботою з геопорталами й базами даних. Зокрема, було продемонстровано використання програмного забезпечення «Лісопорядник», геопорталу «Ліси України», власних картографічних напрацювань тощо, що суттєво підсилює прикладний характер ОП та відповідає сучасним запитам галузі. Такий підхід не суперечить класичній моделі лісівничої освіти, а навпаки модернізує її, зберігаючи фахове ядро програми. Важливо, що мета ОП підтримується і зовнішніми стейкхолдерами. Зокрема, роботодавці неодноразово наголошували, що програма орієнтується на реальні потреби лісової галузі регіону. Разом із тим ЕГ відзначає, що унікальність програми більшою мірою проявляється в її реальному наповненні, організації практичної підготовки, використанні цифрових інструментів та регіональній вбудованості, ніж у формулюванні мети. Тобто фактична специфіка програми є сильнішою, ніж її відображення в тексті ОП. Водночас це не свідчить про невідповідність підкритерію, а радше вказує на резерв для подальшого вдосконалення публічного представлення ОП, зокрема через більш виразне підкреслення її сильних сторін у відкритих матеріалах та проектах освітньої програми, які оприлюднюються ПНУ у межах громадського обговорення. Отже, ЕГ дійшла висновку, що мета ОП «Лісове господарство» є чіткою, відповідає місії та стратегічним орієнтирам ПНУ, враховує особливості регіону, галузеві запити та логіку розвитку сучасної лісівничої освіти. Вимоги до підкритерію 1.3 виконані, наявний незначний недолік, позитивних практик не виявлено.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Позиції та потреби заінтересованих сторін враховуються під час формування та оновлення ОП «Лісове господарство», що підтверджується аналізом публічної інформації, наданою на додатковий запит зведеною таблицею врахування пропозицій стейкхолдерів, результатами інтерв'ювання гаранта, розробників ОП, здобувачів, представників студентського самоврядування, роботодавців та випускників. У відкритому доступі ПНУ представлено матеріали щодо громадського обговорення освітніх програм (<https://polissiauniver.edu.ua/громадське-обговорення/>) та роботи зі стейкхолдерами (<https://polissiauniver.edu.ua/робота-зі-стейкхолдерами-4/>). Під час зустрічі з гарантом ОП Ю. Сіруком, він зазначив, що програма орієнтується на виробничі потреби регіону, а рішення щодо наповнення окремих ОК приймаються з урахуванням того, які компетентності реально потрібні фахівцю. Роботодавці під час зустрічі 7 підтвердили реальну участь у перегляді та реалізації програми, зазначили, що долучаються до обговорення освітньої програми, надають рекомендації щодо посилення окремих фахових компонентів, забезпечують проходження практик, організують екскурсії, лекції, а також працевлаштовують випускників. Під час зустрічі з авторами відомостей про самооцінювання та розробниками ОП було підтверджено, що формування структури програми, визначення переліку ОК, їх обсягу та послідовності вивчення здійснюється проектною групою з урахуванням пропозицій, отриманих від різних груп стейкхолдерів. Здобувачі вищої освіти під час зустрічей 5 і 6 зазначили, що беруть участь в опитуваннях, обговореннях освітніх програм, а також можуть висловлювати пропозиції щодо окремих дисциплін. Як конкретний приклад було наведено збільшення обсягу ОК «Дендрологія», що відбулося з урахуванням побажань студентів. Під час зустрічі 11 один із випускників зазначив, що долучався до обговорення освітньої програми, зокрема в частині посилення окремих фахових дисциплін. Крім того, випускники

підтвердили, що підтримують зв'язок із кафедрою, а частина з них працює в установах і підприємствах, які одночасно є базами практики для нинішніх здобувачів. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що позиції та потреби заінтересованих сторін при формуванні цілей та оновленні змісту ОП «Лісове господарство» враховуються. Найбільш переконливо це простежується у взаємодії з роботодавцями та у врахуванні пропозицій здобувачів. Вимоги до підкритерію 1.4 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Під час зустрічі з керівництвом ЗВО було підтверджено, що ПНУ системно відстежує тенденції, які стосуються лісового господарства регіону, підтримує постійну комунікацію з державними та комунальними лісгосподарськими підприємствами, бере участь у формуванні регіональних програм розвитку та враховує трансформації, що відбуваються в лісовій галузі. Для Житомирської області і Полісся в цілому особливо актуальними є питання відтворення лісів, лісового насінництва та розсадництва, лісозахисту, радіоекологічної безпеки, лісової пірології, а також використання цифрових інструментів у лісовому господарстві. Саме цим пояснюється наявність в ОП ОК, зокрема «Лісова картографія з основами ГІС», «Діджиталізація лісових масивів», «Лісова пірологія», «Радіоекологія лісових екосистем». Під час зустрічі з гарантом було встановлено, що одним із принципових підходів кафедри є раннє введення в освітній процес компонентів, пов'язаних із геоінформаційними системами, цифровими ресурсами та базами даних. Роботодавці під час зустрічі 7 наголошували, що в сучасних умовах вони потребують випускників, які володіють практичними навичками, розуміють виробничі процеси, здатні працювати з лісівничими даними, цифровими ресурсами, сучасними приладами, а також орієнтується в питаннях насінництва, вирощування садивного матеріалу, лісових культур і захисту лісу. На зустрічі з академічним персоналом було встановлено, що викладачі інтегрують у зміст ОК результати власних досліджень, напрацювання міжнародних стажувань і сучасні підходи до моніторингу, оцінки та ведення лісового господарства. Отже, ЕГ дійшла висновку, що мета ОП та програмні результати навчання визначені з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Це простежується у прикладній орієнтації програми, її цифровій складовій, врахуванні потреб лісового сектору регіону та адаптації до сучасних галузевих викликів. Вимоги до підкритерію 1.5 виконані, недоліків не виявлено, наявна позитивна практика.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП «Лісове господарство» у ПНУ загалом відповідає вимогам Критерію 1. ЕГ встановила, що ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а її мета є чітко сформульованою та узгоджується зі стратегічними орієнтирами ЗВО. Позиції та потреби стейкхолдерів враховуються при формуванні та оновленні ОП, найбільш виразно це простежується у взаємодії з роботодавцями, які залучаються до обговорення програми, надають пропозиції щодо її змісту, забезпечують проходження практик і працевлаштування випускників. Також підтверджено залучення здобувачів до обговорення змін в ОП та участь випускників у цих процесах. Мета ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, сучасних потреб ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм. ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Це забезпечується через систему обов'язкових освітніх компонентів, практик, курсового проєктування, використання матеріально-технічної бази та сучасного програмного забезпечення. Позитивною практикою за підкритерієм 1.5 є те, що сучасний характер програми забезпечується через реальне змістове наповнення освітніх компонентів і прикладну логіку реалізації ОП, зокрема через раннє включення цифрових інструментів і виробничих ресурсів лісової галузі. Вимоги за підкритеріями 1.1, 1.2, 1.4, 1.5 виконані повністю, за підкритерієм 1.3 наявний незначний недолік, а за підкритерієм 1.5 - позитивна практика. З огляду на зазначене Критерій 1 відповідає рівню В.

Недоліки

У формулюванні мети ОП недостатньо виразно відображено її специфіку, зокрема регіональний контекст Полісся, прикладну орієнтацію підготовки та цифрову складову лісового господарства.

Рекомендації

Під час наступного перегляду ОП гаранту та проєктній групі доцільно більш виразно відобразити у формулюванні мети програми її специфіку, пов'язану з регіональним контекстом Полісся, цифровізацією лісового господарства та

прикладною орієнтацією підготовки.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП «Лісове господарство» та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». У поданих на акредитацію матеріалах та в оприлюдненому тексті ОП визначено загальний обсяг програми 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Стандартом вищої освіти визначено, що не менше 50 % обсягу ОП має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>). Навчальні плани денної та заочної форм також передбачають 240 кредитів ЄКТС, що свідчить про відповідність обсягу ОП вимогам законодавства і стандарту. Структура програми включає 180 кредитів обов'язкових компонентів і 60 кредитів вибіркових компонентів, а отже частка вибіркової складової становить 25 %, що відповідає праву здобувача на вибір навчальних дисциплін, передбаченому пунктом 15 частини 1 статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>). Практична підготовка в ОП становить 16 кредитів ЄКТС. На підготовку та захист кваліфікаційної роботи бакалавра передбачено 4 кредити ЄКТС. Обсяг практичної складової є достатнім для формування програмних результатів навчання та відповідає логіці підготовки бакалаврів за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Під час зустрічі з розробниками ОП встановлено, що формування кредитного обсягу окремих ОК здійснювалося з урахуванням змістового наповнення дисциплін, їх ролі у досягненні програмних результатів навчання. Гарант ОП зазначив, що при формуванні ОП особлива увага приділялася збереженню достатнього кредитного обсягу для ключових фахових дисциплін, таких як лісівництво, лісові культури, лісовпорядкування, дендрологія та інші компоненти професійного циклу, які не можуть бути надмірно скорочені без ризику втрати змістової повноти (зустріч з авторами відомостей про самооцінювання та розробниками ОП). Отже, ЕГ дійшла висновку, що обсяг ОП «Лісове господарство» та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Вимоги до підкритерію 2.1 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП "Лісове господарство" має чітку структуру, зокрема у ОП виокремлено цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки, практичну підготовку, агедацію та вибірксову складову . На першому курсі зосереджено ОК, які формують базу для подальшого фахового навчання: «Історія та культура України», «Ділова українська мова», «Вища математика і біофізика», «Хімія», «Ботаніка», «Основи фахової підготовки», «Інформаційні системи та технології», «Загальна екологія», «Фізіологія рослин», «Лісова зоологія», «Лісове ґрунтознавство». На другому курсі ОП розпочинається вивчення спеціалізованих дисциплін, зокрема «Лісова картографія з основами ГІС», «Лісова генетика та селекція», «Механізація лісогосподарських робіт», «Радіоекологія лісових екосистем», «Дендрологія», «Лісове насінництво та розсадники». На третьому і четвертому курсах домінують професійно-орієнтовані компоненти. Позитивно оцінюється те, що в ОП на першому-другому курсі включено компоненти, пов'язані з цифровізацією галузі. ОП забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей. Це простежується у змісті ОК загального циклу. Зокрема, компетентності ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК 13 забезпечуються такими компонентами, як «Історія та культура України», «Ділова українська мова», «Філософія», «Психологія», «Безпека життєдіяльності». Разом з тим ЕГ звертає увагу на окремі моменти, які послаблюють чіткість структури ОП. У профілі ОП не зазначено форми здобуття освіти, хоча фактично програма реалізується за денною та заочною формами. В ОП виявлено внутрішні неузгодженості між переліком ОК освітньої програми та структурно-логічною схемою за семестрами. Так, у переліку компонентів ОК16 «Лісова зоологія» має обсяг 4 кредити, тоді як у структурно-логічній схемі для другого семестру зазначено 5 кредитів; натомість ОК19 «Лісове ґрунтознавство» у переліку компонентів має 5 кредитів, а у схемі другого семестру - 4 кредити. Крім того, для ОК22 «Радіоекологія лісових екосистем» у переліку компонентів визначено форму підсумкового контролю як екзамен,

тоді як у структурно-логічній схемі третього семестру вказано залік. Дискусійним виглядає розміщення ОК «Біометрія з основами наукової діяльності» вже у другому семестрі першого курсу. Попри важливість цього компонента для формування навичок статистичного опрацювання даних і дослідницької роботи, більш логічним видавався б його перенесення на другий курс. Отже, ЕГ дійшла висновку, що зміст ОП «Лісове господарство» загалом має чітку структуру, а її освітні компоненти в становлять логічну взаємопов'язану систему. Разом з тим програма потребує точкового вдосконалення в частині зазначення в профілі ОП форми навчання та уточнення структурно-логічної схеми ОП. Вимоги підкритерію 2.2 виконано, наявні незначні недоліки, позитивних практик не виявлено.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Лісове господарство» загалом відповідає предметній області спеціальності 205 «Лісове господарство». Це підтверджується сукупністю обов'язкових освітніх компонентів професійного циклу, практичною підготовкою, кваліфікаційною роботою, а також матеріально-технічним і програмним забезпеченням, що використовується під час реалізації ОП. В ОП та навчальному плані наявні освітні компоненти, спрямовані на вивчення лісових екосистем, лісовідновлення, лісових культур, лісовпорядкування, таксації, лісозахисту, лісової пірології, радіоекології, лісової картографії та цифрових інструментів, що відповідає об'єктам вивчення, цілям навчання, методам, технологіям та інструментам предметної області спеціальності 205. Відповідність предметній області забезпечується структурою обов'язкових ОК професійної підготовки, зокрема такими дисциплінами, як «Лісова картографія з основами ГІС», «Лісове ґрунтознавство», «Лісова генетика та селекція», «Дендрологія», «Лісове насінництво та розсадники», «Лісознавство», «Лісівництво», «Лісова таксація», «Лісові культури», «Лісова пірологія», «Лісовпорядкування», «Лісомисливське господарство», «Лісоексплуатація», а також практичною підготовкою, виробничою практикою й захистом кваліфікаційної роботи Разом з тим ЕГ звертає увагу на освітній компонент «Вища математика і біофізика». Під час зустрічі з розробниками ОП гарант Ю.Сірук пояснив, що така інтеграція виникла як технічне рішення при перегляді загального блоку та перерозподілі кредитів, а сам курс намагалися адаптувати під потреби програми, а отже під предметну область. Водночас зміст цього компонента не зовсім узгодженими з назвою в частині біофізики. ЕГ вважає, що цей компонент потребує подальшого перегляду з позицій коректності наповнення. Отже, ЕГ дійшла висновку, що зміст ОП «Лісове господарство» загалом відповідає предметній області спеціальності 205 «Лісове господарство», однак ОК «Вища математика і біофізика», доцільно додатково проаналізувати на предмет чіткого узгодження назви і змісту. Вимоги до підкритерію 2.3 виконані, наявний незначний недолік, позитивних практик не виявлено.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Вибіркова складова ОП становить 60 кредитів ЄКТС, тобто 25 % від загального обсягу програми, що відповідає вимогам законодавства. Порядок вибору дисциплін у ЗВО регламентується локальними документами, зокрема Положенням про вибіркові навчальні дисципліни освітніх програм у ПНУ (<https://surl.li/fieqky>), а інформація про освітній процес і каталоги дисциплін розміщена у відкритому доступі на сторінці кафедри (<https://surl.li/vzdjtm>). Під час зустрічі з гарантом ОП, здобувачами та представниками студентського самоврядування встановлено, що вибір дисциплін фактично здійснюється через Google-форми. Здобувачі підтвердили, що реально обирають дисципліни з каталогу, а окремі студенти наводили приклади вибору компонентів не лише суто лісівничого, а й суміжного спрямування, зокрема із садово-паркового блоку. Гарант ОП також підтвердив наявність загальноуніверситетського каталогу, з якого здобувачі можуть обирати освітні компоненти, хоча на практиці такою можливістю користуються поодинокі студенти (зустріч 1; зустріч 5). Позитивно оцінюється те, що ЗВО намагається зберігати для здобувачів реальною варіативність навіть в умовах малочисельних груп, зокрема через формування збірних груп для студентів ОП «Лісове господарство» і споріднених програм. Отже, ЕГ дійшла висновку, що структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії та містить достатній обсяг вибіркових компонентів. Вимоги до підкритерію 2.4 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОП «Лісове господарство» передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість набути компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. Практична підготовка регламентується внутрішніми документами ЗВО, зокрема Положенням про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/lwemhv>), а також реалізується через навчальні практики, виробничу практику, виїзні заняття, курсове проєктування та виконання кваліфікаційної роботи. Під час зустрічі зі здобувачами встановлено, що практична складова ОП є реальною, а не формальною. Студенти навели конкретні приклади виїздів у лісництва, розсадники, садові центри, на об'єкти озеленення, участі в посадці лісових культур, роботі з ґрунтовими розрізами, мікроскопами, ентомологічними та фітопатологічними зразками, бензопилами, мотокосами та іншими лісівничими інструментами. Роботодавці під час зустрічі 7 підтвердили, що активно залучені до забезпечення практичної

підготовки здобувачів. Вони надають бази практики, приймають студентів на виробничі об'єкти, проводять для них екскурсії, гостьові лекції, демонструють реальні виробничі процеси. Випускники програми підтвердили, що саме практична складова навчання була однією з найбільш цінних у контексті їхньої подальшої роботи. Вони зазначали, що під час навчання отримали не лише теоретичні знання, а й практичні вміння, які використовують у професійній діяльності, зокрема під час роботи в лісництвах, користування геопорталами, програмним забезпеченням, документацією та польовими інструментами. Це свідчить про те, що практика в межах ОП забезпечує набуття компетентностей на достатньо високому рівні, релевантних до реальних умов роботи в галузі. Разом з тим ЕГ звертає увагу, що практична підготовка на ОП є сильною стороною змістовно, але окремі її форми на рівні навчального плану не завжди достатньо чітко відображені. Зокрема, частина занять, які фактично мають лабораторний або інструментально-польовий характер, у навчальному плані визначені як практичні. Це не нівелює якості практичної підготовки, однак ускладнює її більш якісну реалізацію. Отже, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Лісове господарство» передбачає практичну підготовку, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Практична складова є змістовною, підтвердженою здобувачами, випускниками та роботодавцями, і тісно пов'язана з реальними потребами лісового господарства. Вимоги до підкритерію 2.5 виконані, наявний незначний недолік та позитивна практика.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП «Лісове господарство» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, необхідних для подальшої професійної діяльності та ефективної взаємодії в колективі. Формування soft skills у межах ОП відбувається як через освітні компоненти загальної та професійної підготовки, так і через організацію самого освітнього процесу, який передбачає групову роботу, виїзні заняття, взаємодію з роботодавцями, участь у практиках, публічні виступи, підготовку та захист курсових і кваліфікаційних робіт, а також залучення до студентського самоврядування. Під час зустрічей із гарантом, академічним персоналом і здобувачами було підтверджено, що в освітньому процесі використовуються дискусії, командні форми роботи, інтерактивні інструменти, спільне виконання практичних завдань, підготовка презентацій та публічне представлення результатів роботи. Науково-педагогічні працівники зазначили, що під час занять застосовуються вікторини, інтерактивні опитування, а також завдання, де студенти самостійно готують матеріали для роботи з аудиторією. Це сприяє розвитку комунікаційних навичок, уміння працювати в групі, брати відповідальність за спільний результат та презентувати власну позицію. Здобувачі під час зустрічі 5 також підтвердили, що освітній процес не зводиться лише до засвоєння матеріалу в аудиторіях. Вони підкресливали доброзичливу атмосферу в академічних групах і відкритість викладачів до комунікації. Тобто, в межах ОП соціальні навички формуються не ізольовано, а в реальних ситуаціях співпраці, близьких до майбутнього професійного середовища. Представники студентського самоврядування та здобувачі підтвердили, що студенти ОП залучаються до організації факультетських заходів, профорієнтаційної роботи, екскурсій, діяльності ботанічного саду, комунікації в межах старостату, профбюро та студентської ради. Такі форми активності сприяють розвитку лідерських якостей, навичок самоорганізації, командної взаємодії, відповідальності та комунікації з різними цільовими аудиторіями. Додатково цьому сприяє і практика взаємодії з роботодавцями, випускниками та науковцями під час гостьових лекцій, практик і спільних заходів. ЕГ також відзначає, що окремі освітні компоненти загального блоку, зокрема мовного, комунікативного та суспільно-гуманітарного спрямування, додатково забезпечують розвиток навичок професійної комунікації, академічного письма, роботи з інформацією, аргументації та представлення результатів діяльності. У сукупності це створює належні умови для формування соціальних навичок, що є важливими для майбутнього фахівця лісового господарства. Отже, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Лісове господарство» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Вимоги підкритерію 2.6 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Навчальний план побудований у межах нормативного обсягу освітньої програми, а розподіл кредитів між освітніми компонентами здійснено з урахуванням їх змісту, місця в структурно-логічній схемі та ролі у формуванні компетентностей. Організація освітнього процесу в ПНУ регламентується відповідними внутрішніми документами, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/viybaw>), графіками освітнього процесу (<https://surl.li/bzxxtf>) та розкладом занять (<http://г.polissiauniver.edu.ua/>). Під час зустрічі з авторами Відомостей про самооцінювання та розробниками ОП гарант Ю.Сірук пояснив, що кредитний обсяг компонентів визначався не формально, а з урахуванням того, наскільки певний ОК є базовою для фахової підготовки. Зокрема, було наголошено, що такі компоненти, як лісівництво, лісові культури, лісовпорядкування, таксація, дендрологія, не можуть бути надмірно скорочені без втрати змістової повноти. Також було підтверджено, що під час останніх змін до ОП частина вибіркового компонента була переведена з 4 на 3 кредити, що узгоджується з внутрішньою університетською логікою оновлення навчальних планів та дозволило збалансувати навантаження здобувачів. Керівник навчально-наукового центру під час зустрічі 9 підтвердив, що навчальні плани і робочі плани проходять перевірку на рівні навчально-наукового центру, а у разі потреби коригуються до внесення в електронні системи. Здобувачі під час фокус-груп не повідомляли про системне перевантаження або невідповідність обсягу дисциплін їх реальному змісту. Отже, ЕГ дійшла висновку, що обсяг окремих освітніх компонентів ОП «Лісове господарство» відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів та програмним результатам навчання. Вимоги підкритерію 2.7 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура ОП «Лісове господарство» та зміст освітніх компонентів забезпечують практикоорієнтованість програми. Це підтверджується поєднанням обов'язкових дисциплін, навчальних і виробничих практик, виїзних занять, курсового проектування, використанням сучасних приладів, спеціалізованого програмного забезпечення та безпосередньою взаємодією з роботодавцями. Під час аналізу ОП і навчального плану ЕГ встановила, що практична складова не винесена в ізольований блок, а інтегрована в різні етапи підготовки здобувачів, що відповідає прикладному характеру спеціальності 205 «Лісове господарство». Суттєво підсилює практикоорієнтованість програми і сучасне матеріально-технічне та цифрове забезпечення. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано використання програмного забезпечення «Лісовпорядник», геопорталу «Ліси України», QGIS, GPS-приймачів, висотомірів, таксаційних приладів, дендрохронологічного обладнання, БПЛА та інших засобів, які застосовуються в сучасній практиці ведення лісового господарства. Це свідчить про те, що здобувачі опановують не лише теоретичні основи, а й інструментарій, який реально використовується в галузі. Дуальна форма здобуття освіти за ОП не впроваджена. Під час зустрічі з представником центру кар'єрного розвитку та дуальної освіти було підтверджено, що університет має досвід апробації дуальної форми, однак для цієї ОП її повноцінна реалізація ускладнюється сезонністю робіт у лісовому господарстві, специфікою зайнятості здобувачів та організаційними обмеженнями з боку роботодавців. Водночас ЕГ вважає, що за відсутності повноцінної дуальної форми сама програма все одно демонструє достатній рівень практикоорієнтованості через інші інструменти взаємодії з виробництвом. Отже, ЕГ дійшла висновку, що структура та зміст ОП «Лісове господарство» забезпечують її практикоорієнтованість. Практична складова програми є виразною, системною та підтвердженою здобувачами, випускниками і роботодавцями. Вимоги підкритерію 2.8 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП «Лісове господарство» забезпечує набуття здобувачами компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, насамперед у частині раціонального використання природних ресурсів, збереження лісових екосистем, відтворення лісів, екологічної безпеки та відповідального природокористування. Це простежується через зміст фахових освітніх компонентів, зокрема тих, що пов'язані з лісівництвом, лісовими культурами, лісовим насінництвом та розсадництвом, лісовою пірологією, радіоекологією лісових екосистем, лісовою картографією, діджиталізацією лісових масивів, а також через практичну підготовку здобувачів. Під час зустрічей з академічним персоналом та стейкхолдерами було підтверджено, що в межах ОП значна увага приділяється питанням сталого ведення лісового господарства, відновлення лісів, насінневої бази, якості садивного матеріалу, захисту лісу, реагування на кліматичні виклики та пожежну небезпеку. Представники роботодавців окремо наголошували на важливості практичної підготовки у сфері лісового насінництва та розсадництва, підкреслюючи, що саме з цього починається екологічно збалансоване лісове господарство. Така позиція корелює із завданнями сталого розвитку в частині збереження наземних екосистем і відповідального використання природних ресурсів. ЕГ позитивно оцінює наявність у програмі освітнього компонента «Радіоекологія лісових екосистем», який враховує специфіку Житомирського Полісся та дозволяє формувати у здобувачів розуміння екологічних ризиків і особливостей ведення господарства на територіях, що зазнали радіоактивного впливу. Також актуальним є збереження в ОП компонента «Лісова пірологія», що відповідає сучасним викликам, пов'язаним із пожежною небезпекою, змінами клімату та необхідністю екологічно відповідального управління лісовими територіями. У сукупності ці компоненти підсилюють екологічну та безпекову складову підготовки. Отже, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Лісове господарство» забезпечує набуття здобувачами компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року. Вимоги підкритерію 2.9 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП «Лісове господарство» загалом відповідає вимогам Критерію 2. Обсяг програми становить 240 кредитів ЄКТС та передбачає 60 кредитів вибіркових дисциплін, що відповідає вимогам законодавства і Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Зміст ОП має логічну структуру: базові освітні компоненти створюють підґрунтя для вивчення професійно орієнтованих дисциплін, а сукупність освітніх компонентів, практик, курсового проектування та кваліфікаційної роботи дає можливість досягти заявлених програмних результатів навчання. Позитивно оцінюється поєднання класичної лісівничої підготовки із сучасною цифровою складовою, зокрема використанням ГІС, геопорталу «Ліси України», програмного забезпечення «Лісовпорядник», БПЛА та інших цифрових інструментів. Разом з тим експертна група встановила окремі недоліки, що стосуються повноти відображення форми здобуття освіти в профілі ОП, внутрішньої узгодженості окремих елементів програми,

структури окремих освітніх компонентів та форм організації занять. Позитивною практикою за підкритерієм 2.5 є виразна практикоорієнтованість ОП, яка забезпечується не лише практиками, а й системною інтеграцією виїзних занять, роботою з обладнанням, цифровими ресурсами та активною участю роботодавців у підготовці здобувачів. Вимоги за підкритеріями 2.1, 2.4, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 виконані повністю, за підкритеріями 2.2, 2.3, 2.5 наявні незначні недоліки, а за підкритерієм 2.5 - позитивна практика з огляду на зазначене критерій 2 відповідає рівню В.

Недоліки

1. У профілі ОП у чинній редакції не зазначено форми здобуття освіти, хоча програма реалізується за денною та заочною формами. 2. В освітній програмі виявлено невідповідності між переліком освітніх компонентів та структурно-логічною схемою за семестрами, зокрема щодо обсягу кредитів (ОК16, ОК19) та форм підсумкового контролю (ОК22). 3. Освітній компонент «Вища математика і біофізика» сформований як інтегрований курс, однак його зміст не повною мірою узгоджується з назвою. 4. Частина занять, які фактично мають лабораторний або інструментально-польовий характер, у навчальних планах формально визначені як практичні, що не відображає їхню специфіку.

Рекомендації

1. До початку 2026/2027 навчального року гаранту ОП та проєктній групі внести до профілю ОП інформацію про форми здобуття освіти. 2. До початку 2026/2027 навчального року гаранту ОП спільно з робочою групою провести звірку та уніфікацію всіх елементів ОП (перелік компонентів, структурно-логічної схеми, навчальних планів), забезпечивши повну відповідність обсягів кредитів і форм контролю. Розглянути доцільність перенесення освітнього компонента «Біометрія з основами наукової діяльності» на 2 курс. 3. До початку 2026/2027 навчального року гаранту ОП та науково-педагогічному працівнику, що викладає дисципліну, здійснити перегляд структури та змісту ОК «Вища математика і біофізика» з метою приведення їх у відповідність із назвою. 4. До початку 2026/2027 навчального року Навчально-науковому центр менеджменту та моніторингу якості освіти провести аудит форм організації навчальних занять та розглянути можливість виокремлення лабораторних занять із відповідним відображенням у навчальних планах.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Відомості щодо умов вступу оприлюднено на офіційному вебресурсі ПНУ. На відповідній сторінці розміщено актуальні правила прийому, інформаційні матеріали для вступників, а також інші відомості, що стосуються організації вступної кампанії та особливостей подання документів. Зокрема, інформація щодо вступу доступна за посиланням: <https://surl.li/vvrcqk>. На зазначеному ресурсі вступники мають можливість ознайомитися з вимогами до вступу, порядком конкурсного відбору, переліком необхідних документів, термінами подання заяв та іншими важливими аспектами вступної процедури. Оприлюднення зазначених матеріалів у відкритому доступі забезпечує можливість своєчасного інформування вступників та створює належні умови для підготовки до участі у вступній кампанії. Доступність та зрозумілість інформації про вступ підтверджено також під час зустрічі зі здобувачами, які зазначили, що ознайомлювалися з університетом і спеціальністю ще до вступу через дні відкритих дверей, профорієнтаційні заходи та рекомендації випускників і роботодавців (зустріч 5). Таким чином, ПНУ забезпечує прозорість і доступність інформації щодо організації прийому на навчання. Вимоги до підкритерію 3.1 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Прийом вступників до ПНУ на ОП «Лісове господарство» здійснюється відповідно до чинної нормативно-правової бази у сфері вищої освіти. Порядок вступу регламентується загальнодержавними правилами прийому, затвердженими Міністерством освіти і науки України, а також локальними правилами прийому, що затверджуються університетом та щорічно оновлюються. Для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за зазначеною програмою вступники повинні мати документ про повну загальну середню освіту. Участь у конкурсному відборі

передбачає подання результатів національного мультипредметного тесту та мотиваційного листа, у якому вступник висвітлює причини вибору спеціальності, професійні інтереси та очікування від навчання. Конкурсний відбір проводиться на основі встановлених показників. Мінімальне значення конкурсного бала для вступу визначено на рівні 100 балів, тоді як для претендентів на місця, що фінансуються за кошти державного чи регіонального бюджету, передбачено підвищений поріг – 130 балів. Особи, які вступають після здобуття повної загальної середньої освіти, зараховуються на перший курс. Водночас вступники, що мають кваліфікацію, яка відповідає п'ятому рівню Національної рамки кваліфікацій, можуть навчатися за скороченим терміном підготовки. Офіційний вебсайт ПНУ містить усю необхідну інформацію для вступників: календар вступної кампанії, вимоги до подання документів, перелік предметів для складання НМТ, дані про ліцензований обсяг набору, кількість бюджетних місць, а також відомості щодо вартості навчання. Ознайомитися з матеріалами можна за посиланнями: <https://surl.li/ujguc>, <https://surl.li/gbtfcx>. Отже, система вступу до ПНУ базується на принципах відкритості, чіткого нормативного регулювання та об'єктивного конкурсного відбору, що гарантує рівні можливості для всіх вступників. Вимоги до підкритерію 3.2 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ПНУ процедура визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах вищої освіти, регламентується внутрішніми нормативними документами університету та спрямована на забезпечення реалізації права здобувачів на академічну мобільність і продовження навчання. Нормативною основою для здійснення такого визнання є Статут ПНУ (п. 7.35, підпункти 17; п. 8.35, підпункти 13, 14; п. 13.2, підпункти 10, 11) (<https://cutt.ly/pXea6iU>), Положення про організацію освітнього процесу у ПНУ (п. 8.6; п. 8.7) (<http://surl.li/viybaw>), Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у ПНУ (<http://surl.li/vxlzxe>), а також Положення про вибіркові навчальні дисципліни освітньої програми у ПНУ (п. 4.1–4.5) (<https://surl.li/fieqky>). Для розгляду питання щодо зарахування результатів попереднього навчання здобувач подає відповідну заяву на ім'я ректора університету. До заяви додаються документи, що підтверджують раніше здобуті результати навчання, зокрема академічна довідка, додаток до диплома або інші офіційні підтвердження. Рішення щодо перезарахування освітніх компонентів ухвалюється деканом факультету та завідувачем кафедри з урахуванням висновків проєктної групи освітньої програми. Під час розгляду враховуються зміст навчальних дисциплін, обсяг кредитів ЄКТС, результати навчання та відповідність компетентностей вимогам освітньої програми. Усі нормативні документи, що регулюють зазначену процедуру, оприлюднені у відкритому доступі на офіційному вебсайті університету (<http://surl.li/lbcwjn>), що забезпечує прозорість та доступність інформації для всіх учасників освітнього процесу. На зустрічі 5 зі здобувачами студенти зазначили, що знають про академічну мобільність та що викладачі регулярно інформують про міжнародні можливості. Під час зустрічі з адміністративним персоналом підтверджено, що в разі участі здобувачів у програмах академічної мобільності в ПНУ застосовується індивідуальний графік навчання, здійснюється попереднє порівняння освітніх компонентів, визначається перелік дисциплін для можливого перезарахування та оформлюється міжінституційна документація (зустріч 9). Водночас на ОП «Лісове господарство» випадків визнання результатів навчання чи кваліфікацій, здобутих за іншими освітніми програмами, на момент проведення аналізу не зафіксовано. Вимоги до підкритерію 3.3 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ПНУ порядок визнання результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти, визначається внутрішніми нормативними документами закладу та є складовою політики забезпечення якості освітнього процесу. Основним документом, що регламентує зазначену процедуру, є «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://surl.li/oqtunu>). Визнання результатів навчання, здобутих поза межами формальної освіти (на курсах, тренінгах, семінарах, онлайн-платформах тощо), може застосовуватися щодо обов'язкових ОК обсягом не більше 10 % загального обсягу ОП. Така процедура поширюється на дисципліни, вивчення яких розпочинається не раніше другого семестру навчання. Для ініціювання процедури здобувач вищої освіти подає заяву на ім'я ректора університету та додає документи, що підтверджують набуті результати навчання, зокрема сертифікати, свідоцтва або інші офіційні підтвердження проходження відповідного навчання. Після цього формується спеціальна предметна комісія, до складу якої входять профільні науково-педагогічні працівники та гарант освітньої програми. Комісія здійснює аналіз поданих матеріалів, визначає критерії оцінювання та проводить перевірку знань здобувача у формі підсумкового контролю. За позитивного результату відповідна навчальна дисципліна може бути зарахована, що надає здобувачеві право не вивчати її повторно у наступному семестрі. У разі незгоди з прийнятим рішенням передбачено можливість подання апеляції. Нормативні документи, що регулюють цю процедуру, оприлюднені у відкритому доступі на офіційному вебсайті ПНУ (<https://surl.li/hawata>), що забезпечує прозорість та доступність інформації для всіх учасників освітнього процесу. Протягом періоду реалізації ОП «Лісове господарство» випадків звернення здобувачів щодо визнання

результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті, не зафіксовано. Водночас науково-педагогічні працівники стверджують, що популяризують можливості набуття додаткових компетентностей через сучасні освітні платформи, зокрема Prometheus, EdEra, EnableMe та інші ресурси. Вимоги до підкритерію 3.4 виконані, наявний несуттєвий недолік, позитивних практик не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ПНУ забезпечено відкритий та вільний доступ до інформації, що регулює вступ на ОП «Лісове господарство». На офіційному вебсайті ПНУ у відкритому доступі розміщено нормативні документи, які визначають правила прийому, вимоги до вступників та порядок організації роботи приймальної комісії. Оприлюднення цих матеріалів забезпечує дотримання принципів прозорості, чіткого нормативного регулювання та відкритості процедур вступної кампанії, що дозволяє всім заінтересованим особам отримувати повну та актуальну інформацію щодо умов вступу на ОП. Визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП і в неформальній освіті, нормативно врегульоване, однак практика застосування цих процедур на ОП поки що є обмеженою. Вимоги за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3 виконані повністю, за підкритерієм 3.4. наявний незначний недолік. Позитивних практик за підкритеріями не виявлено. Зважаючи на вищезазначене критерій 3 відповідає рівню В.

Недоліки

Практика визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, на ОП фактично відсутня, а алгоритм реалізації цієї процедури не представлений для здобувачів у достатньо наочному та постійно доступному форматі.

Рекомендації

Гаранту ОП, деканату факультету та відповідальним за вебресурси кафедри та факультету до початку 2026/2027 н.р. забезпечити постійно доступне розміщення на сторінці кафедри та в Moodle покрокового алгоритму визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, із переліком документів, зразками заяв та контактними особами. За підсумками 2026/2027 н.р. проаналізувати кількість звернень і, за потреби, ініціювати спрощення процедури.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за програмою «Лісове господарство» організовано у відповідності до законодавства України, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 та внутрішніх нормативних документів ПНУ. Навчання за даною ОП здійснюється за денною та заочною формами. Методи навчання носять інтерактивний характер і включають відкриті дискусії, групову та проектну роботу, проблемні лекції та майстер-класи, що безпосередньо сприяє досягненню програмних результатів навчання, про що розповіли здобувачі на зустрічі 5. Реалізація ПРН підкріплюється поєднанням самостійної роботи з використанням цифрової платформи Moodle. Студентоцентрикований підхід реалізується через залучення здобувачів до оцінювання якості освіти, про що розповіли здобувачів та гарант на відповідних фокус-групах. На зустрічі із академічним персоналом викладачі розповіли про використання інтерактивних інструментів (такі як Mentimeter та Kahoot) для підвищення залученості студентів на лекційні та практичні заняття. Позитивною практикою слугує те, що ПНУ у 2025 році оформив підписку на використання інструментів Kahoot в освітній діяльності. Принцип академічної свободи забезпечується можливістю формування індивідуального плану, де обсяг вибіркового дисциплін становить 60 кредитів ЄКТС (25% від загального обсягу). Гарант ОП розповів про особливості формування груп на вивчення вибіркового дисциплін, та зауважив на те, що мінімальна кількість здобувачів для вивчення окремого ВК має складати не менше 20 осіб (зустріч 1), що є проблематичним для малочисельних груп. Також зазначив про можливість подібних вибіркового дисциплін за назвою та структурою, що на думку гаранта не обмежує кожного викладача у формуванні власної ВК. На думку ЕГ,

дублювання тематики у вибіркових курсах дезорієнтує здобувачів та стає бар'єром для якісного вибору, що вказує на необхідність чіткішого розмежування назв та змістового наповнення. Студенти вільно обирають теми кваліфікаційних робіт (відповідь на запит ЕГ 5) та бази для проходження практик (відповідь на запит ЕГ 6), про що зазначили здобувачі на зустрічі 5, а також на зустрічі із стейколдерами роботодавці розповіли про активну співпрацю із науковцями університету та проведенням практичної складової для здобувачів за даною ОП. Враховуючи вище викладене можна зазначити про відповідність вимогам підкритерію 4.1, суттєвих недоліків не виявлено, присутня рекомендація та позитивна практика.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Усім учасникам освітнього процесу вчасно надається доступна інформація про цілі та зміст навчання через офіційний вебсайт (<https://surl.li/kxaaez>), особистий кабінет здобувача (демонстрація на зустрічі із здобувачами) та навчальний портал Moodle (відповідь на запит ЕГ 1). На основі освітньої програми розроблені навчальні плани, які визначають логічну послідовність дисциплін та форми контролю. При перегляді навчальних планів денної та заочної форми навчання ЕГ виявила незначні механічні помилки в обчисленні аудиторного навантаження, що суттєво не впливає на якість підготовки фахівців. Освітню програму та навчальний план розробляє проектна група, враховуючи рекомендації Навчально-наукового центру менеджменту та моніторингу якості освіти (зустріч 3 із авторами відомостей самооцінювання та розробниками ОП). На першому занятті з кожної дисципліни викладачі обов'язково ознайомлюють здобувачів із силабусом, що містить критерії оцінювання та порядок вивчення тем, список джерел інформації. Під час розробки робочих програм на 2026-2027 н.р. ЕГ рекомендує переглянути літературні джерела на наявність застарілих джерел та зазначення власних навчально-методичних праць. Графіки освітнього процесу (<https://surl.li/bzxxtf>), розклади занять (<http://r.polissiauniver.edu.ua/>), заліків та іспитів публікуються на сайті ПНУ не пізніше ніж за місяць до їх початку. Система оцінювання базується на 100-бальній шкалі, де 60 балів відведено на поточний/модульний контроль, а 40 – на підсумковий екзамен. Для підвищення прозорості оцінювання ЕГ пропонує поширити практику колегіального прийняття іспитів на всі дисципліни, незалежно від кількості викладачів, що їх забезпечують. Наразі одноосібне виставлення балів є поширеним (зустріч із академічним персоналом), проте для мінімізації суб'єктивізму доцільно нормативно закріпити участь щонайменше двох осіб (екзаменатора та асистента). Це потребує чіткого регламентування зон відповідальності, процедури вирішення апеляцій та спільного завірення результатів у відомостях. Критерії оцінювання знань і вмінь регламентовані відповідним Положенням, доступ до якого забезпечено через цифрові сервіси ЗВО. Після завершення сесії на порталі формується публічний рейтинг здобувачів, що підкреслює відкритість результатів навчання. Здобувачі мають право на оскарження результатів підсумкового контролю згідно з чітко визначеною процедурою, хоча звернень щодо незрозумілості критеріїв на програмі не надходило. Порядок атестації та вимоги до кваліфікаційних робіт роз'яснюються на кафедрах та керівниками робіт, а результати перевірки на плагіат у системі StrikePlagiarism є обов'язковими для допуску до захисту. Ефективність інформування підтверджується інтерв'ювання у відповідних фокус-групах (зустріч 5, 11), здобувачі та випускники програми задоволені рівнем методичної та консультативної допомоги. Таким чином, вимоги до підкритерію 4.2 виконані, суттєвих недоліків та позитивних практик не виявлено, присутні рекомендації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ПНУ забезпечує органічне поєднання навчання та наукової діяльності на всіх етапах реалізації програми «Лісове господарство». НПП та здобувачі беруть активну участь у виконанні науково-дослідних робіт за актуальними темами, такими як формування стійких насаджень в умовах кліматичних змін та вплив антропогенних чинників на ліси Полісся. Залучення студентів до досліджень реалізується через роботу наукових гуртків, результати яких апробуються на щорічних конференціях «Ліс. Наука. Молодь». Здобувачі є співавторами патентів на корисні моделі (наприклад, №152262 та №161716) та співвиконавцями госпдоговірних тем на замовлення територіальних громад (відповідь на запит ЕГ 2). На зустрічі із допоміжними структурними підрозділами завідувач науково-дослідної частини розповів про те, що здобувачів часто залучаються до виконання тематик, але на безоплатній основі. Високий рівень наукової активності підтверджується перемогами студентів у всеукраїнських конкурсах наукових робіт. Навчання та дослідження інтегровані у вивчення фахових дисциплін професійного циклу, де студенти використовують сучасне обладнання, що було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. Практична підготовка включає неперервний цикл дослідницької діяльності під час виїзних занять на базі ботанічного саду та лісових підприємств – про що із великим захопленням розповіли здобувачі та випускники даної програми (зустріч 5, 11). Застосування власних розробок, зокрема мобільного додатка «Relascor» та шаблону «Краб», розроблених за участю студентів, безпосередньо інтегровано в освітній процес. ПНУ також забезпечує доступ здобувачів до міжнародних дослідницьких ініціатив, наприклад, через участь у літніх школах DAAD та проектах Yale School of the Environment. Вимоги підкритерію 4.3 виконані, виявлені кращі практики, недоліків немає.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі програми «Лісове господарство» систематично оновлюють зміст навчальних дисциплін, спираючись на новітні наукові досягнення, результати власних досліджень та рекомендації стейкхолдерів. Оновлення регулюється внутрішніми положеннями про навчально-методичне забезпечення (<https://surl.li/kxmqcb>) та силабуси (<https://surl.li/hmqjta>). Проте Положення про силабуси введено в дію у 2020 році, Положення про навчально-методичне забезпечення – у 2022 році та містять типових шаблонів для оформлення, як силабусів так і робочих програм. Тому ЕГ рекомендує переглянути та оновити вказані Положення. На зустрічах із академічним персоналом, професор Андреева О.Ю. розповіла про інтеграцію результатів свого дисертаційного дослідження 2024 року в курси з ентомології, а завідувач кафедри Сірук Ю.В. про впровадження у навчання власних розробок - додатку «Relascop» та шаблону «Краб». Старший викладач Дячук П.П., як розробник професійного стандарту оператора БПЛА, оновив компоненти щодо картографії та лісовпорядкування на основі досвіду використання дронів у галузі. Програма динамічно реагує на виклики. Так, у 2022 році було введено ОК«Лісова пірологія» через актуальність проблеми лісових пожеж, а курс «Радіоекологію лісових екосистем» переведено до обов'язкового циклу. У 2024 році до програми включено базову загальновійськову підготовку згідно з вимогами національної безпеки. Використання ГІС-технологій («Лісовпорядник», QGIS) та геопорталу «Ліси України» є результатом постійної цифровізації змісту навчання. Активну роль в оновленні змісту відіграють роботодавці, за рекомендаціями яких було збільшено кредитну вагу фахових дисциплін (лісівництво, лісові культури) та введено нові навчальні практики. Врахування досвіду іноземних програм (наприклад, Університету Менделя в Чехії) дозволило посилити компоненти з діджиталізації лісових масивів. Таким чином, вимоги підкритерію 4.4 виконані, виявлені позитивні практики в оновленні змісту навчальних компонентів, присутні рекомендації.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація на освітній програмі «Лісове господарство» базується на загальноуніверситетській стратегії та охоплює освітній процес, наукові дослідження та партнерство з іноземними ЗВО. Здобувачі залучаються до програм міжнародної академічної мобільності, прикладом чого є успішне завершення навчання шістьма студентами у Вроцлавському природничому університеті (Польща) у 2023 році. Студенти також беруть участь у міжнародних проєктах ERASMUS+ Jean Monnet, творчих конкурсах за підтримки Університету Вірджинії (США) та літніх школах DAAD і Yale School of the Environment, про що розповів на зустрічі із адміністративним персоналом Начальник відділу міжнародної та наукової діяльності Кочук-Яценко О.А. Науково-педагогічні працівники кафедри протягом останніх 5 років пройшли очні стажування у провідних установах Польщі, Чехії, Румунії, Литви та Швейцарії (таблиця 2 відомостей про самооцінювання). Результатом міжнародної співпраці є участь викладачів у спільних наукових проєктах, таких як «From Crisis to Resilience with Close-to-Nature Forest Management in Ukraine» за підтримки швейцарських партнерів. Викладачі публікують результати своїх досліджень у виданнях, що індексуються у міжнародних базах Scopus та Web of Science, часто у співавторстві з іноземними колегами, що підтвердив під час інтерв'ювання координатор декана з наукової роботи Дячук П.П. Важливою складовою є також вивчення досвіду аналогічних іноземних програм під час розробки ОП, зокрема бакалаврської програми Lesnictví Університету Менделя в Брно. Функціонування програми підтримується членством викладачів у міжнародних професійних організаціях, таких як TESOL-Ukraine. Все це забезпечує впровадження сучасного європейського досвіду в підготовку бакалаврів лісового господарства за даною ОП. Проте ЕГ рекомендує частіше проводити зустрічі адміністрації із здобувачами даної ОП, для оголошення всіх перспектив під час навчання за програмами академічної мобільності та віднайти змогу на базі закладу створення сучасних мовних просторів, орієнтованих не лише на академічне навчання, а й на практичну підготовку до участі в програмах Erasmus+, Horizon Europe тощо. Враховуючи вищевказане, вимоги до підкритерію 4.5 виконані повністю, суттєві недоліки відсутні, присутня рекомендація.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес організовано відповідно до законодавства України та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 Лісове господарство. Програма демонструє високий рівень інтеграції навчання з науковою діяльністю та практикою, а також активне впровадження цифровізації. До позитивних практик можна віднести: використання інноваційних інструментів в освітній процес, залучення здобувачів до розроблення патентів на корисну модель та до виконання господарських тематик, інтеграція в навчання авторських цифрових інструментів викладачів - додатка «Relascop» та шаблону «Краб». Вимоги за всіма підкритеріями 4.1 - 4.5 виконані повністю, у 4.1, 4.2., 4.4, 4.5. присутні рекомендації, разом з тим 4.1, 4.3 та 4.4. наявні позитивні практики. Зважаючи на вищезазначене критерій 4 відповідає рівню В.

Недоліки

1. Дублювання курсів наявність вибіркових дисциплін, подібних за назвою та структурою, що дезорієнтує здобувачів. 2. Виявлено незначні механічні помилки в розрахунках аудиторного навантаження у навчальних планах, а внутрішні положення про силабуси (2020 р.) не мають сучасних уніфікованих шаблонів. 3. Залучення здобувачів до наукових тем часто відбувається лише на безоплатній основі.

Рекомендації

1. На 2026-2027 навчальний рік гаранту та проєктній групі спільно з дирекцією здійснити чітке розмежування назв та змісту вибіркових курсів для забезпечення якісного вибору здобувачами. 2. Під час розробки робочих програм на 2026-2027 н.р. необхідно актуалізувати списки літератури, замінивши застарілі джерела сучасними виданнями та обов'язково включивши до переліку власні науково-методичні праці. 3. У нормативних документах ЗВО закріпити колегіальне прийняття іспитів (мінімум дві особи) для мінімізації суб'єктивізму оцінювання. 4. Впродовж 2026 року оновити Положення про силабуси та навчально-методичне забезпечення, додавши до них типові шаблони. 5. Відділу міжнародної та наукової діяльності активізувати зустрічі зі здобувачами щодо перспектив академічної мобільності. 6. Створити в закладі сучасні простори для практичної підготовки здобувачів до участі в програмах Erasmus+ та Horizon Europe.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

У межах ОП «Лісове господарство» контрольні заходи здійснюються відповідно до «Положення про критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти» (<https://is.gd/zajPrE>). На ОП застосовуються поточний, модульний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться під час практичних занять у формі усних опитувань, виконання завдань та перевірки розрахункових робіт. Оцінювання базується на 100-бальній системі, де максимальні 60 балів здобувач може отримати за поточну роботу та модульні випробування, а решту 40 балів – за результатами екзамену. Інформаційна доступність критеріїв гарантується через платформу Moodle, кабінет здобувача та офіційний сайт кафедри, де заздалегідь оприлюднюються силабуси та робочі програми всіх освітніх компонентів – що було продемонстровано на зустрічі із здобувачами. Ознайомлення студентів із порядком оцінювання відбувається на першому занятті з кожної дисципліни, про що розповіли здобувачі 3-го курсу. Своєчасність інформування підкріплюється публікацією графіків освітнього процесу та розкладів не пізніше ніж за місяць до їх проведення (<http://r.polissiauniver.edu.ua/>). Система анонімного анкетування дозволяє проєктній групі відстежувати зрозумілість критеріїв для студентів. Ефективність такого підходу підтверджується рейтинговою системою, що формується за результатами сесії та забезпечує публічність досягнень кожного здобувача (<https://surl.li/gaxhrc>). ЕГ зауважує, що наразі оприлюднене рейтингування охоплює лише рейтинг на отримання академічних стипендій студентів бюджетної форми навчання, оминаючи контрактників. Рекомендовано забезпечити прозорість освітнього процесу шляхом запровадження та оприлюднення загального рейтингу успішності (з урахуванням додаткових балів) для всіх здобувачів вищої освіти незалежно від форми фінансування, чітко розмежувавши його зі стипендіальним рейтингом, що дозволить забезпечити дотримання принципів студентоцентрованого навчання для всього контингенту. Також ЗВО доцільно розробити відповідне Положення про порядок нарахування додаткових балів. Враховуючи вищезазначене, вимоги до підкритерію 5.1 виконані повністю, недоліки відсутні, присутня рекомендація.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів на ОП «Лісове господарство» повністю відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205. Підсумкова атестація проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи. На виконання та захист цієї роботи в навчальному плані передбачено 4 кредити ЄКТС. Процедура захисту є відкритою та проходить у присутності екзаменаційної комісії, діяльність якої регламентується відповідними внутрішніми положеннями університету про організацію освітнього процесу (<https://surl.cc/lfyopd>), Положенням про кваліфікаційні роботи (<https://surl.li/piavur>) та екзаменаційні комісії (<https://surl.li/fwgdrh>). Головою ЕК призначається представники роботодавців, що забезпечує об'єктивність оцінювання фахових компетентностей випускників. Обов'язковою умовою допуску до захисту є перевірка роботи на наявність академічного плагіату через

антиплагіатну систему StrikePlagiarism (відповідь на запит ЕГ 3). Кваліфікаційні роботи в обов'язковому порядку розміщуються в інституційному репозитарії університету (<http://ir.polissiauniver.edu.ua/?locale=ua>) для забезпечення прозорості та доступу громадськості - про що розповіли спікери на зустрічах з адміністративним персоналом. Проте, ЕГ рекомендує переглянути та оновити Положення про кваліфікаційні роботи у ПНУ в найкоротші терміни із зазначенням у ньому обов'язкових вимог щодо проходження перевірки кваліфікаційних робіт на наявність текстових запозичень з метою дотримання принципів академічної доброчесності. На даний момент, атестація не передбачає складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту за цією спеціальністю. Таким чином, вимоги до підкритерію 5.2 виконані, позитивних практик та недоліків не виявлено, присутня рекомендація.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначено правила проведення контрольних заходів, які викладені в Положеннях про організацію освітнього процесу (<https://surli.cc/lfyopd>), про екзаменаційну комісію (<https://surli.li/fwgdrh>) та про внутрішню систему забезпечення якості (<https://is.gd/I7SNdf>). Ці документи перебувають у вільному доступі на сайті ЗВО. Об'єктивність екзаменаторів гарантується можливістю колегіального приймання іспитів, якщо дисципліну викладали кілька НПП. На зустрічах із академічним персоналом та здобувачами було встановлено, що екзамени приймає один викладач, у випадку коли немає спірних питань. Саме тому ЕГ зазначає, що практика одноосібного оцінювання результатів навчання потребує перегляду. Для підвищення прозорості рекомендується залучати до іспитів щонайменше двох викладачів. Необхідно зафіксувати у внутрішніх положеннях закладу процедуру їхньої взаємодії, розподіл обов'язків та правила спільного виставлення фінального балу. Процедури запобігання конфлікту інтересів включають залучення кураторів, завідувачів кафедр та представників студентського самоврядування до врегулювання спірних ситуацій – про що зазначити здобувачів та представники студентського самоврядування на зустрічах 5 та 6. Здобувачі мають право на оскарження результатів підсумкового контролю. Здобувачі розповіли, що вони можуть звернутися до декана із заявою про переоцінку в день оголошення результатів, і декан уповноважений призначити повторне оцінювання за наявності обґрунтованих підстав. Правила повторного проходження контрольних заходів встановлюють можливість ліквідації академічної заборгованості не більше двох разів у терміни, визначені графіком освітнього процесу. Результати анкетування свідчать про високу довіру до системи оцінювання: 97,5% здобувачів вважають його повністю об'єктивним. Таким чином, вимоги до підкритерію 5.3 виконані, не містять кращих практик та недоліків, присутня рекомендація.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ПНУ впроваджено політику академічної доброчесності, що базується на низці нормативних документів: Положенні про академічну доброчесність, запобігання та виявлення плагіату (<https://is.gd/hGDsa8>), Положенні про внутрішню систему забезпечення якості (<https://is.gd/I7SNdf>), Положення про кваліфікаційні роботи у Поліському національному університеті (<https://is.gd/r6OuOm>), Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://surli.cc/ajjnqc>) та наказах про створення фахових експертних комісій. Популяризація доброчесності є частиною культури якості та реалізується через заходи такі як: "тижні доброчесності", тематичні лекції, виховні години та роз'яснення на перших заняттях з кожної дисципліни. Університет використовує технологічне рішення – систему «StrikePlagiarism» для перевірки всіх наукових та кваліфікаційних праць. Студенти бакалаврату проходять первинну перевірку безкоштовно. За порушення правил доброчесності у ЗВО передбачена дисциплінарна відповідальність: від повторного оцінювання або проходження компонента до позбавлення стипендії або відрахування за рішенням Вченої ради. Кваліфікаційні роботи випускників зберігаються у відкритому електронному репозитарії ЗВО. Згідно з результатами анкетування, близько 80% здобувачів ОП «Лісове господарство» не стикалися з проявами недоброчесності під час навчання. Випадків свідомого порушення принципів академічної етики здобувачами цієї ОП зафіксовано не було, що свідчить про ефективність превентивних заходів кураторів, гаранта ОП, представників дирекції та керівництва ЗВО. Таким чином, у ПНУ забезпечено зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності. Вимоги до підкритерію 5.4 виконані повністю, кращих практик та недоліків не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій охоплює прозорість та чіткість форм контролю, відповідність атестації здобувачів державним стандартам, наявність зрозумілих правил проведення екзаменів та апеляцій, а також політику закладу щодо дотримання академічної доброчесності. До позитивних практик за критерієм відзначено: високий рівень довіри здобувачів до системи оцінювання, що досягається через забезпечення інформаційної доступності силабусів і графіків освітнього процесу, залучення представників роботодавців до головування в екзаменаційній комісії, система оцінювання та забезпечення доброчесності на ОП визнана прозорою та ефективною. Вимоги за всіма підкритеріями 5.1–5.4 виконані повністю, у підкритеріях 5.1, 5.2, 5.3 присутні рекомендації. Зважаючи на вищезазначене критерій 5 відповідає рівню В.

Недоліки

1. Одноосібне прийняття іспитів одним викладачем, що може впливати на прозорість процесу.

Рекомендації

1. Керівництву факультету у 2026-2027 навчальному році запровадити оприлюднення загального рейтингу успішності (з урахуванням додаткових балів) для всіх здобувачів вищої освіти незалежно від форми фінансування. 2. У 2026 році Навчально-науковому центру менеджменту та моніторингу якості освіти спільно з іншими структурними підрозділами розробити Положення про порядок нарахування додаткових балів та оновити Положення про кваліфікаційні роботи, чітко зафіксувавши вимоги щодо перевірки на плагіат. 3. Навчально-науковому центру менеджменту та моніторингу якості освіти в найкоротші терміни переглянути практику одноосібного оцінювання та залучати до проведення іспитів щонайменше двох викладачів, закріпивши процедуру їхньої взаємодії у внутрішніх положеннях

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації ОП «Лісове господарство», за рівнем освіти, науковими ступенями, професійною активністю, досвідом викладання та практичної роботи спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують. Це підтверджується даними таблиці 2 відомостей про самооцінювання, матеріалами акредитаційної справи, а також результатами інтерв'ювання академічного персоналу. Викладачі, які забезпечують фахові освітні компоненти, мають освіту та наукові напрацювання, безпосередньо пов'язані з дисциплінами, які викладають. Під час зустрічі 4 науково-педагогічні працівники навели конкретні приклади інтеграції власних досліджень у викладання, а також підтвердили використання сучасних цифрових інструментів, результатів стажувань і виробничих практик у змісті ОК (зустріч 4 з академічним персоналом). Значна частина НПП, які забезпечують ОП, поєднує викладання з участю у госпдоговірних темах, міжнародних стажуваннях та співпрацею з роботодавцями. Це особливо виразно простежується щодо викладачів фахових дисциплін, зміст яких прямо корелює з їхнім науковим профілем та практичним досвідом. Отже кадровий склад загалом забезпечує належний рівень реалізації ОП. Разом з тим ЕГ звертає увагу на ОК «Біометрія з основами наукової діяльності», який забезпечує Бездітко Л. В. Під час експертизи встановлено, що публікаційна активність викладача недостатньо пов'язана саме з лісовою біометрією, статистичними методами в лісовому господарстві або спорідненими для цієї ОК напрямками, а пояснення ЗВО щодо відповідності цього НПП спиралися переважно на загальне володіння статистичними підходами, а не на достатньо чіткий профіль саме у фаховій площині дисципліни (зустріч 3 з авторами Відомостей про самооцінювання та розробниками ОП ; зустріч 4 з академічним персоналом). ЕГ вважає, що зазначена обставина не свідчить про критичну невідповідність кадрового забезпечення ОП в цілому, однак є недоліком саме в контексті забезпечення цього ОК. Отже, ЕГ дійшла висновку, що кадрове забезпечення ОП «Лісове господарство» загалом дозволяє реалізовувати освітню програму на належному рівні, однак забезпечення ОК «Біометрія з основами наукової діяльності» потребує посилення в частині більш чіткої відповідності науково-публікаційного профілю викладача змісту дисципліни. Вимоги до підкритерію 6.1 виконані, наявний незначний недолік, позитивних практик не виявлено.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору науково-педагогічних працівників у ПНУ є нормативно врегульованими, прозорими та недискримінаційними. У відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО розміщено Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними контрактів (<https://surl.lt/vehxer>), а також сторінку з організаційними документами щодо проведення цієї процедури, де подано пакет документів для претендента, зразки заяв, інформаційну довідку щодо відповідності професійно-кваліфікаційним вимогам та інші супровідні матеріали (<https://polissiauniver.edu.ua/organizaцiйні-документи-щодо-провед/>). Це свідчить про відкритість процедури та доступність інформації для претендентів. Під час зустрічі з адміністративним персоналом було підтверджено, що при конкурсному відборі та продовженні контрактів враховуються відповідність претендента ліцензійним вимогам, наукові праці, стажування, підвищення кваліфікації, а попереднє рішення формується конкурсною комісією. Представники ЗВО також зазначили, що типовий строк контракту становить 1 або 3 роки залежно від результатів розгляду матеріалів претендента, а для доцентів і професорів орієнтиром є виконання необхідної кількості пунктів ліцензійних вимог. Отже, ЕГ дійшла висновку, що процедури конкурсного відбору викладачів у ПНУ є прозорими, недискримінаційними та послідовно застосовуються. Вимоги до підкритерію 6.2 загалом виконано, недоліків та позитивних практик не виявлено.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ПНУ залучає роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу за ОП «Лісове господарство». Це підтверджується як матеріалами акредитаційної справи, так і результатами інтерв'ювання. Взаємодія із зовнішніми партнерами не обмежується наданням баз практики, а охоплює участь у гостьових лекціях, практичних заняттях, обговоренні змісту ОП, рецензуванні, роботі ради роботодавців, атестації здобувачів. Під час зустрічі 7 стейкхолдери навели конкретні приклади такої участі. Представники лісогосподарських підприємств і профільних установ підтвердили, що студенти проходять практику на їх базі, залучаються до огляду розсадників, насіннесховищ, теплиць, шишкосушарок, виробничих ділянок, а також мають можливість ознайомлюватися з реальними технологічними процесами у сфері лісового господарства. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі 5 також підтвердили, що на ОП регулярно проводяться гостьові лекції та виїзні заняття за участю фахівців галузі. Прикладами такої взаємодії є онлайн-лекції Віктора Мельниченка, генерального директора ВО «Укрдержліспроєкт», Тетяни Кучерявенко, головного спеціаліста відділу охорони і захисту лісів Державного агентства лісових ресурсів України, Крістіни Тосунової, провідного інженера центру НІЛ ВО «Укрдержліспроєкт», Олександра Рєвнівцева, міжнародного експерта з біобезпеки мисливських господарств, Андрія Бокотея, завідувача відділу Державного природознавчого музею НАН України, Тараса Мельничука, заступника директора Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, а також виїзні заняття за участю провідного наукового співробітника сектору екології лісу УкрНДІЛГА Ірини Коваль (<https://surl.li/dgzoma>). Отже, ЕГ дійшла висновку, що ПНУ залучає роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу за ОП «Лісове господарство». Це залучення є різноформатним, системним і підтвердженим як самими стейкхолдерами, так і здобувачами. Вимоги до підкритерію 6.3 виконано, недоліків та позитивних практик не виявлено.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ПНУ сприяє професійному розвитку викладачів, залучених до реалізації ОП «Лісове господарство», через створення умов для підвищення кваліфікації, стажувань, участі в наукових і міжнародних проектах та впровадження нових освітніх інструментів у викладання. Інформація про професійний розвиток НПП відображена у Відомостях про самооцінювання ОП і підтверджена під час зустрічей з академічним та адміністративним персоналом. НПП, які забезпечують реалізацію ОП, пройшли міжнародні стажування, зокрема в Університеті Менделя в Брно (Чехія), Національному інституті лісових досліджень та розвитку (Румунія), Університеті сільського господарства, лісівництва та харчових наук НАFL (Швейцарія). Представник кафедри Дячук П. є учасником міжнародного науково-практичного проекту «From Crisis to Resilience with Close-to-Nature Forest Management in Ukraine». У межах методичного семінару-практикуму «Якість підготовки та реалізації ОП: стандарти, стратегії, інструменти» в ПНУ проводилися навчання для НПП і гарантів. Професійний розвиток викладачів на ОП пов'язаний із реальним оновленням змісту викладання. Про підтримку розвитку викладацької майстерності свідчать також преміювання працівників, відзначення грамотами і подяками відповідно до положення про преміювання працівників. Отже, ЕГ дійшла висновку, що ПНУ сприяє професійному розвитку викладачів через співпрацю з іншими організаціями, стажування, участь у міжнародних і наукових проектах та впровадження сучасних освітніх інструментів, а також заохочує розвиток викладацької майстерності шляхом преміювання, вручення грамот і подяк. Вимоги до підкритерію 6.4 виконані, недоліків не виявлено, наявна позитивна практика.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Кадрове забезпечення ОП «Лісове господарство» відповідає вимогам Критерію 6. Науково-педагогічні працівники, залучених до реалізації програми, мають належну освіту, наукові ступені, професійну активність, досвід викладання та науково-практичні напрацювання, релевантні освітнім компонентам, які вони забезпечують. Особливо це простежується щодо викладачів дисциплін циклу професійної підготовки, для яких характерним є поєднання викладання з науковими дослідженнями, участю в госпдогвірній тематиці, міжнародних стажуваннях і професійній взаємодії з роботодавцями. Процедури конкурсного відбору НПП у ЗВО нормативно врегульовані, оприлюднені у відкритому доступі та є прозорими і недискримінаційними. Позитивно оцінюється наявність у відкритому доступі порядку конкурсного відбору, супровідних документів і форм, що забезпечує відкритість процедури. ЗВО системно залучає роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу. Таке залучення відбувається через гостьові лекції, виїзні заняття, практичну підготовку, участь у роботі ради роботодавців, обговоренні змісту ОП, а також через участь представників роботодавців у роботі екзаменаційної комісії. Це суттєво підсилює прикладний характер ОП. Позитивною практикою за підкритерієм 6.4 є те, що професійний розвиток значної частини викладачів має не формальний, а змістовний характер: результати стажувань, міжнародних проєктів, сучасні цифрові інструменти та результати власних досліджень реально інтегруються в освітній процес. Вимоги за підкритеріями 6.2–6.4 виконані повністю, за підкритерієм 6.1 наявний незначний недолік, а за підкритерієм 6.4 - позитивна практика. Зважаючи на вищезазначене критерій 6 відповідає рівню В.

Недоліки

Публікаційна активність викладача, що забезпечує ОК «Біометрія з основами наукової діяльності», недостатньо пов'язана саме з лісовою біометрією, статистичними методами в лісовому господарстві або спорідненими для цієї дисципліни напрямками.

Рекомендації

Викладачу, що читає ОК «Біометрія з основами наукової діяльності» впродовж 2026/2027 н.р. забезпечити публікаційну активність, що пов'язана з лісовою біометрією, статистичними методами в лісовому господарстві або спорідненими для цієї дисципліни напрямками.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Функціонування ОП "Лісове господарство" підтримується стабільною фінансовою основою, яка формується за рахунок бюджетного фінансування та додаткових надходжень, що спрямовуються на розвиток інфраструктури, оновлення матеріально-технічних ресурсів і підтримку освітньої діяльності. Навчально-методичний супровід ОК здійснюється через електронне освітнє середовище Moodle, у якому розміщено силабуси, навчальні матеріали, методичні рекомендації, завдання для самостійної роботи та інші цифрові ресурси. Електронні курси є доступними для здобувачів освіти та оновлюються відповідно до змістового наповнення освітньої програми й потреб навчального процесу. Для організації освітньої діяльності використовується сучасна матеріально-технічна база, що охоплює навчальні аудиторії, мультимедійно обладнані приміщення, спеціалізовані лабораторії, комп'ютерні класи, конференц-простори та бібліотеку з цифровими зонами для роботи студентів (<https://surl.li/xmhgzw>). ЕГ встановила, що матеріально-технічне забезпечення ОП має виразно фаховий характер. Під час огляду було продемонстровано не лише наявність спеціалізованих приладів і обладнання, а й їх безпосереднє використання в межах конкретних освітніх компонентів. Особливо сильною стороною ОП є поєднання класичного лісівничого інструментарію з сучасним цифровим середовищем: програмою «Лісопорядник», авторизованим доступом до геопорталу «Ліси України», інформаційної системи управління лісовими ресурсами, GPS- і картографічними інструментами, що реально використовуються у курсовому проектуванні, індивідуальних завданнях і вивченні фахових дисциплін (зустріч 8). Особливу увагу приділено впровадженню власних інноваційних розробок, створених у співпраці зі студентами, серед яких мобільний застосунок «Relascop» і модель реласкопічного шаблону «Краб». Це підтверджує практикоорієнтований характер навчання та активне залучення здобувачів до творчої й прикладної діяльності. Організація освітнього процесу підтримується цифровими сервісами університету, зокрема системою електронного

розкладу занять (<https://surl.li/btkmsu>), що забезпечує оперативний доступ до актуальної інформації. Крім того, здобувачі освіти користуються бібліотечними фондами та електронними джерелами, необхідними для навчальної й наукової роботи (<https://surl.lt/iimcyr>). Для задоволення соціально-побутових потреб студентів у закладі функціонує відповідна інфраструктура, що включає гуртожитки, спортивні споруди, заклади харчування та зони відпочинку. Це сприяє створенню комфортних умов проживання, підтриманню здорового способу життя та гармонійному розвитку здобувачів освіти. Отже, сукупність фінансових, інформаційних, навчально-методичних і матеріально-технічних ресурсів формує якісне освітнє середовище, необхідне для ефективної реалізації ОП та підготовки конкурентоспроможних фахівців. Вимоги до підкритерію 7.1 виконані, недоліків не виявлено, навні позитивні практики,

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

В ЗВО створено сучасний освітній простір, орієнтований на забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти, проведення наукових досліджень та реалізацію практикоорієнтованого навчання. Сукупність наявних ресурсів і сервісів сприяє ефективній організації освітнього процесу, професійному становленню майбутніх фахівців та формуванню комфортного академічного середовища для студентів і викладачів. Для здійснення освітньої діяльності використовуються навчальні приміщення, спеціалізовані лабораторії та комп'ютерні аудиторії, оснащені сучасною технікою і необхідним програмним забезпеченням фахового спрямування. Доступ здобувачів до інформаційних ресурсів не обмежується аудиторним показом. Під час огляду матеріально-технічної бази було підтверджено, що спеціалізоване програмне забезпечення та галузеві цифрові ресурси використовуються у навчальному процесі системно, а окремі інструменти можуть бути налаштовані і для роботи здобувачів на власних пристроях, що розширює реальний доступ до професійних ресурсів (зустріч 8). Значний потенціал для розвитку фахових компетентностей забезпечують навчально-дослідні об'єкти ПНУ. До них належать профільні лабораторії, ботанічний сад (<https://surl.lu/lvtvyi>), музейні експозиції (<https://surl.li/ornzhy>), тип (<https://surl.li/mxnurx>) і тепличне господарство (<https://surl.li/udfexs>). Підготовка здобувачів освіти здійснюється також через позааудиторні форми роботи. До участі в освітньому процесі залучаються представники галузі, роботодавці, практики та науковці, які проводять відкриті лекції, тематичні семінари, професійні зустрічі та консультації. Така взаємодія розширює академічні можливості студентів і сприяє ознайомленню з актуальними тенденціями професійного середовища. ЗВО приділяє належну увагу розвитку студентського життя та створенню можливостей для самореалізації молоді. Для здобувачів організуються культурно-мистецькі, просвітницькі та громадські заходи (<https://surl.li/krgvuv/>). Окрім цього, функціонують спортивні секції, творчі колективи, гуртки та інші студентські об'єднання, участь у яких сприяє розвитку лідерських якостей, комунікативних навичок і здорового способу життя. Важливим напрямком забезпечення якості освіти є системне врахування позиції здобувачів вищої освіти. З цією метою проводяться регулярні опитування та анкетування студентів щодо організації навчального процесу, змісту освітньої програми та умов навчання (<https://surl.li/cc/guibnh>). Узагальнені результати розглядаються на рівні кафедр та використовуються під час оновлення освітніх компонентів і подальшого вдосконалення освітнього середовища. Отже, університет забезпечує поєднання навчальних, дослідницьких, інформаційних, культурних і соціальних можливостей, що створює сприятливі умови для ефективного навчання, професійного розвитку та всебічного становлення здобувачів вищої освіти. Вимоги до підкритерію 7.2 виконані повністю, недоліків не виявлено, навні позитивні практики.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЗВО здійснює організацію освітнього процесу відповідно до принципів студентоцентрованого навчання, створюючи безпечне, комфортне та інклюзивне середовище, орієнтоване на потреби здобувачів вищої освіти та інших учасників академічної спільноти (<https://surl.li/mvudyu>). Важливою складовою підтримки здобувачів освіти є функціонування системи наставництва та кураторського супроводу, що сприяє адаптації студентів до освітнього середовища, налагодженню ефективної комунікації з викладачами та своєчасному вирішенню організаційних питань (<https://surl.li/vetzox>). Матеріально-технічна база університету відповідає чинним санітарно-гігієнічним вимогам, нормам охорони праці та правилам безпеки. Охорона навчальних корпусів і прилеглих територій забезпечується відповідними службами, що сприяє підтриманню належного рівня громадського порядку та безпеки учасників освітнього процесу. В умовах воєнного стану ЗВО реалізовано комплекс організаційних заходів, спрямованих на захист життя і здоров'я студентів та працівників. Навчальні корпуси обладнані укриттями, придатними для використання під час повітряної тривоги. Зокрема, факультет лісового господарства та екології має власне укриття, забезпечене вентиляцією, водопостачанням та іншими необхідними умовами перебування (<https://surl.li/wukcxh>). Для забезпечення відкритої комунікації та оперативного реагування на звернення здобувачів вищої освіти в ПНУ функціонує система «Скриньок довіри», доступна як у традиційному, так і в електронному форматах (<https://surl.li/tyvogb>). Додатково ЕГ відзначає дієвість психологічного хабу, який забезпечує індивідуальні та групові консультації, психологічні тренінги і доступний для здобувачів через онлайн-запис (зустріч 5, зустріч 10, <https://surl.li/jtdmqy>). Наявність такого структурного підрозділу є важливим чинником підтримки емоційного благополуччя учасників освітнього процесу. Поряд із навчальною діяльністю університет створює широкі можливості для активного дозвілля та самореалізації молоді. Для студентів функціонують спортивні секції, творчі колективи, гуртки та інші об'єднання, участь у яких сприяє розвитку здібностей, формуванню командної взаємодії

та підтриманню здорового способу життя. Отже, освітнє середовище університету характеризується належним рівнем безпеки, ефективною системою соціальної та психологічної підтримки, а також створенням умов для гармонійного особистісного розвитку здобувачів вищої освіти. Поєднання сучасної інфраструктури, організаційних механізмів підтримки та студентоцентрованого підходу забезпечує комфортне й безпечне навчання в ПНУ. Вимоги до підкритерію 7.3 виконані повністю, недоліків не виявлено, навні позитивні практики.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

В ПНУ функціонує цілісна система організаційної, інформаційної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Комунікація між учасниками освітнього процесу здійснюється у різних форматах: під час аудиторних занять, індивідуальних консультацій, виховних заходів, а також із використанням сучасних цифрових засобів зв'язку. Для оперативного інформування студентів використовуються електронна пошта, месенджери, соціальні мережі та інші канали дистанційної взаємодії, що забезпечує своєчасне доведення актуальної інформації щодо організації освітнього процесу. Інформаційний супровід навчання забезпечується через офіційний вебсайт ПНУ (<https://polissiauniver.edu.ua/>), де розміщується нормативна, організаційна та довідкова інформація для здобувачів освіти. Відомості щодо змісту освітніх компонентів, форм контролю та особливостей викладання представлені у силабусах і навчально-методичних матеріалах, розміщених у системі Moodle (<http://m.polissiauniver.edu.ua/>) та на інформаційних ресурсах випускової кафедри (<https://surl.lt/odlagj>). Важливим елементом навчально-методичної підтримки є використання сучасних цифрових форматів подачі матеріалів, зокрема відеоінструкцій до виконання практичних робіт, розрахункових завдань і курсового проєктування з окремих дисциплін. Бібліотечно-інформаційне забезпечення ЗВО охоплює доступ до електронного каталогу, навчальної літератури, наукових видань і періодики, що створює необхідні умови для навчальної та дослідницької діяльності студентів. Особливу увагу приділено формуванню культури академічної доброчесності через проведення тематичних заходів, тренінгів та інформаційно-просвітницької роботи (<https://surl.li/iiqmgw>). Додатково для потреб здобувачів на кафедрі сформовано власний навчально-методичний бібліотечний фонд (<https://surl.li/njeufy>). Соціальна підтримка студентської молоді реалізується через систему пільг і допомоги для окремих категорій здобувачів, зокрема дітей-сиріт, осіб з інвалідністю та членів сімей захисників України. Психологічний супровід здобувачів забезпечується фахівцями відповідних структурних підрозділів та практичними психологами, які надають індивідуальні консультації, групові заняття та допомогу з питань адаптації, емоційного благополуччя й особистісного розвитку. Ефективність функціонування системи підтримки підтверджується результатами внутрішнього моніторингу, відповідно до якого 89,8 % опитаних студентів позитивно оцінили рівень методичної, інформаційної та консультативної допомоги, що надається ПНУ (<https://surl.li/dzzjb>; <https://surl.li/kmrhqd>). Таким чином, в університеті сформовано багаторівневу систему підтримки здобувачів вищої освіти, яка поєднує організаційний супровід, ефективну комунікацію, навчально-методичне та бібліотечне забезпечення, соціальний захист і психологічну допомогу, сприяючи успішному навчанню та всебічному розвитку студентів. Вимоги до підкритерію 7.4 виконані повністю, недоліків не виявлено, навні позитивні практики.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ПНУ забезпечує реалізацію принципів інклюзивності та рівного доступу до освіти через комплекс нормативних, організаційних та інфраструктурних заходів, спрямованих на створення безбар'єрного освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу. Діяльність у цьому напрямі регулюється внутрішніми положеннями закладу, зокрема документами, що визначають порядок супроводу осіб з інвалідністю та представників маломобільних груп населення (<https://surl.li/ughziq>; <https://surl.li/vaxqsk>), а також загальними нормами організації освітнього процесу. Матеріально-технічна інфраструктура ПНУ поступово адаптується до потреб осіб з обмеженою мобільністю. У навчальних корпусах і гуртожитках передбачено елементи безперешкодного доступу, зокрема пандуси, стаціонарні поручні, адаптовані санітарні приміщення та інші засоби забезпечення зручного пересування. У частині будівель функціонують ліфти, що дозволяє забезпечити доступ до різних рівнів навчальних приміщень. Такі рішення спрямовані на підвищення фізичної доступності освітнього простору та комфорт перебування здобувачів освіти. Важливим компонентом інклюзивного середовища є цифрова складова освітнього процесу. Використання електронних платформ, зокрема системи дистанційного навчання Moodle, забезпечує здобувачам доступ до навчальних матеріалів, лекційних курсів, інструктивних ресурсів, завдань для самостійної роботи та інструментів контролю знань. Це створює можливості для організації навчання у дистанційному або змішаному форматі та підвищує гнучкість освітнього процесу. Освітня політика ПНУ передбачає можливість адаптації навчання до індивідуальних потреб здобувачів. За необхідності студенти можуть навчатися за індивідуальними графіками та освітніми траєкторіями відповідно до встановлених внутрішніх процедур. Такий підхід дозволяє враховувати особисті обставини здобувачів, включаючи сімейні обов'язки, стан здоров'я або інші життєві ситуації, що впливають на організацію навчання. Окремі організаційні рішення спрямовані на підтримку здобувачів, які потребують особливих умов навчання, а також інших категорій студентів, зокрема осіб, що поєднують навчання з професійною діяльністю або сімейними обов'язками. Це сприяє забезпеченню рівних можливостей доступу до освіти та гнучкості освітнього процесу. Станом на сьогодні в межах ОП "Лісове господарство" здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються, однак ПНУ має необхідні організаційні, технічні та інфраструктурні передумови для їх повноцінного включення в освітній процес у разі потреби. Таким чином, ПНУ послідовно впроваджує політику інклюзивності та безбар'єрності, поєднуючи нормативне регулювання, адаптацію інфраструктури та гнучкі форми

організації навчання, що забезпечує рівний доступ до освіти для всіх категорій здобувачів. Вимоги до підкритерію 7.5 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ПНУ реалізує цілісну політику формування безпечного, етичного та інклюзивного освітнього простору, що ґрунтується на принципах рівності, поваги до прав людини та недопущення будь-яких проявів дискримінації. Нормативне регулювання цих процесів здійснюється через внутрішні положення, які визначають порядок запобігання конфліктам інтересів, дискримінаційним практикам та випадкам сексуальних домагань (<https://surl.li/eofwhl>). У ПНУ функціонує формалізований механізм реагування на можливі порушення, який передбачає подання звернень до керівництва структурних підрозділів або університету. У разі потреби ініціюється створення спеціальної комісії для розгляду ситуації, до складу якої включаються представники студентського самоврядування та профспілкових організацій, що забезпечує прозорість і об'єктивність ухвалених рішень. Окремим елементом системи є комісія з питань запобігання та виявлення корупційних ризиків, діяльність якої спрямована на забезпечення доброчесності та мінімізацію потенційних порушень у освітньому середовищі (<https://surl.li/oujnja>). Для оперативного та конфіденційного інформування про можливі проблемні ситуації використовується «Скринька довіри» (<https://surl.li/tyvogb>), що дозволяє здобувачам освіти подавати звернення у зручній формі. Політика ПНУ також передбачає забезпечення рівних прав і можливостей для всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього походження, соціального статусу чи інших ознак. Доступність процедур реагування на конфліктні ситуації підтверджена також під час зустрічі зі здобувачами: студенти продемонстрували обізнаність щодо фізичної та електронної «Скриньки довіри», а також називали куратора і деканат як первинні інституційні канали реагування на можливі конфліктні ситуації (зустріч 5). За період реалізації освітньо-професійної програми випадків порушення етичних норм, конфліктних ситуацій, дискримінаційних проявів або корупційних дій не виявлено. Вимоги до підкритерію 7.6 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма демонструє високий рівень відповідності Критерію 7. У ПНУ сформовано сучасну, безпечну, студентоцентровану та інклюзивну систему підтримки здобувачів, яка забезпечує належні умови для навчання, професійного розвитку, наукової діяльності та особистісного становлення студентів. Матеріально-технічна база, інформаційні ресурси, цифрова інфраструктура та навчально-методичне забезпечення повною мірою відповідають потребам реалізації освітньої програми, систематично оновлюються та ефективно використовуються в освітньому процесі. ПНУ забезпечує широкий доступ до сучасного програмного забезпечення, електронних навчальних платформ, бібліотечних ресурсів, спеціалізованих лабораторій і практичних баз підготовки. Сформована система комплексної підтримки здобувачів освіти, що охоплює організаційний супровід, наставництво, психологічну допомогу, соціальний захист, можливості для творчого, наукового та спортивного розвитку студентської молоді. В ПНУ впроваджено дієві механізми забезпечення академічної доброчесності, запобігання дискримінації, врегулювання конфліктних ситуацій та підтримки принципів рівності й безбар'єрності. Експертна група встановила, що навчально-методичне забезпечення, матеріально-технічні ресурси, цифрова інфраструктура, безпекові умови та система підтримки здобувачів не лише забезпечують реалізацію ОП, а й формують її виразні сильні сторони, що мають ознаки зразковості. За підкритерієм 7.1 позитивними практиками є поєднання класичного лісівничого інструментарію з сучасним цифровим середовищем а також впровадженню власних інноваційних розробок, серед яких мобільний застосунок «Relascop» і модель реласкопічного шаблону «Краб». За підкритерієм 7.2 позитивною практикою є те, що спеціалізоване програмне забезпечення та галузеві цифрові ресурси використовуються у навчальному процесі системно, а окремі інструменти можуть бути налаштовані і для роботи здобувачів на власних пристроях, що розширює реальний доступ до цих ресурсів. За підкритерієм 7.3 позитивною практикою є організація безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану з можливістю продовження навчання в укритті та дієвою системою психологічної підтримки здобувачів. За підкритерієм 7.4 позитивною практикою є використання сучасних цифрових форматів подачі матеріалів, зокрема відеоінструкцій до виконання практичних робіт, розрахункових завдань і курсового проектування. Вимоги за підкритеріями 7.1–7.6 виконані повністю, недоліки відсутні, за підкритеріями 7.1–7.4 наявні позитивні практики. Це дає підстави оцінити відповідність критерію 7 на рівні А.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ПНУ демонструє послідовність у дотриманні встановлених процедур щодо процесів розроблення, моніторингу та перегляду освітньої програми, що регламентовані локальними документами: «Положенням про порядок реалізації моніторингу та перегляду ОП» (<https://surl.li/rbsev>) та «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти» (<https://surl.li/xebhph>). Структура управління якістю розподілена між проектною групою, кафедрою, вченими радами факультету та університету. Встановлено практику щорічного моніторингу, що підтверджується регулярністю розширених засідань кафедри (відповідь на запит ЕГ 8, 10), на яких розглядаються пропозиції щодо вдосконалення змісту програми. Процедура є прозорою: проекти ОП із внесеними змінами оприлюднюються на офіційному сайті у розділі «Публічне обговорення» (<https://surl.li/pcakby>) та на сторінці кафедри для збору пропозицій від усіх стейкхолдерів. Це дозволяє ЗВО оперативного адаптувати програму до вимог Стандарту та запитів стейкхолдерів, що підтверджується внесенням змін до переліку обов'язкових дисциплін (наприклад, введення «Лісової пірології» та «Базової загальновійськової підготовки»). Таким чином, ЗВО забезпечує оновлення ОП через чітке виконання задекларованих процедур. Разом з тим ЕГ рекомендує більш активно залучати здобувачів та випускників до обговорення освітньої програми, створювати дорадчі групи для аналізу наповнення освітніх програм в межах університету. Вимоги до під критерію 8.1 виконані, позитивних практик та недоліків не виявлено, присутні рекомендації.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти на ОП «Лісове господарство» беруть участь у процесах забезпечення якості. Їхнє залучення реалізується через представництво в органах студентського самоврядування, членство у вчених радах факультету та університету, а також через систему регулярних опитувань. Студенти безпосередньо впливають на зміст навчання: за їхніми пропозиціями було збільшено кількість кредитів для дисциплін «Лісова зоологія» та «Ділова іноземна мова», а також розширено каталог вибіркового компонентів – про що свідчать результати інтерв'ювання в межах зустрічі з студентським активом та здобувачами. Гарант розповів про власну ініціативу проведення опитування «Викладач очима студентів» вже багато років поспіль, та зазначив, що результати використовувалися для коригування методів викладання. За результатами моніторингу, котрі надані у відомостях про самооцінювання, понад 81% здобувачів задоволені методами навчання, а 97,5% вважають процедури оцінювання об'єктивними. Проведення різного рівня анкетувань підтвердили здобувачі на зустрічі 5. Участь у зустрічах із керівництвом Навчально-наукового центру менеджменту та моніторингу якості освіти підтверджує залученість молоді до формування освітнього простору. Враховуючи результати інтерв'ювання із здобувачами та випускникам, ЕГ рекомендує більш активно їх залучати до обговорення освітньої програми, адже участь студентства у процесах моніторингу та перегляду освітньої програми не лише підвищує рівень довіри до закладу, а й сприяє формуванню відповідального ставлення здобувачів до побудови власної індивідуальної освітньої траєкторії. Вимоги до підкритерію 8.2 виконані, позитивних практик та недоліків не виявлено, присутні рекомендації.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці інтегровані в систему внутрішнього забезпечення якості ОП як ключові зовнішні стейкхолдери. Взаємодія з ними здійснюється через рецензування програми, участь у розширених засіданнях кафедри та роботу Ради роботодавців, створеної на факультеті (відповідь на запит ЕГ 9), забезпечення місць проходження виробничої практики, обмін досвідом у межах гостьових лекцій, круглих столів, допомога у придбанні матеріально-технічного забезпечення тощо. Серед найбільш активних партнерів – Поліський природний заповідник, Поліський філіал УкрНДЛГА та Товариство лісівників України. Конкретні рекомендації фахівців-практиків, зокрема В. Зарічного та В. Шевчука, стали підставою для збільшення кредитної ваги фахових дисциплін окремих фахових дисциплін («Лісівництво», «Лісові культури», «Лісовпорядкування») та введення нової навчальної практики «Лісове насінництво та розсадники». Роботодавці залучаються до процедур атестації здобувачів, зокрема представник Столичного лісового офісу В. Гринчій очолює екзаменаційну комісію. Така модель партнерства гарантує

відповідність програмних результатів навчання сучасним технологічним вимогам лісової галузі, таким як діджиталізація лісових масивів та використання ГІС-технологій. Систематична співпраця з роботодавцями дозволяє ЗВО вчасно виявляти дефіцит певних компетентностей та коригувати зміст ОП для підвищення конкурентоспроможності випускників. ЕГ рекомендує й надалі підтримувати дружні партнерські відносини із роботодавцями, вкладами угоди та вести активний діалог щодо моніторингу вимог ринку праці, що дозволить актуалізувати зміст навчання та розширити бази практичної підготовки здобувачів. Вимоги до підкритерію 8.3 виконані, позитивних практик та недоліків не виявлено.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У ПНУ існує практика системного моніторингу працевлаштування та кар'єрного зростання випускників ОП «Лісове господарство». Кафедра веде відповідну базу даних, аналіз якої дозволяє оцінювати релевантність програми потребам ринку, про що розповів гарант на зустрічі 1. Зворотний зв'язок із випускниками підтримується через анкетування, соціальні мережі. ЕГ відмічає, як позитивну практику, активне ведення facebook сторінки, на якій досить активно пропагується лісівнича освіта через поширення місць працевлаштування та посад випускників за даною ОП. Випускники, які вже працюють у галузі, залучаються до організації виробничих практик для нинішніх студентів, виступаючи менторами та надаючи пропозиції щодо актуалізації практичної підготовки, про що розповіли випускники на зустрічі 11. Інформація про кар'єрні траєкторії використовується проектною групою для коригування компетентнісної моделі фахівця. Наприклад, успішний досвід випускників у сфері цифровізації лісового господарства стимулював впровадження нових інформаційних ресурсів, таких як геопортал «Ліси України», у навчальний процес. Такий підхід забезпечує спадкоємність професійної спільноти та дозволяє програмі динамічно розвиватися, спираючись на реальний практичний досвід колишніх здобувачів, про що зазначили роботодавці на зустрічі 7. Разом з тим, у ході інтерв'ювання із здобувачами, встановлено, що вони не обізнані з практикою проведення традиційних зустрічей випускників на факультеті, тому ЕГ рекомендує активізувати інформаційну політику факультету, зокрема через соціальні мережі та офіційні канали комунікації, для популяризації традицій наступності поколінь та залучення здобувачів до спільних заходів із випускниками. Вимоги до підкритерію 8.4 виконані, присутня позитивна практика та рекомендація, недоліків не виявлено.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Відповідно до локальних положень ПНУ, зокрема Положення про внутрішню систему забезпечення якості (<https://surl.lt/xojfjr>), щороку проводиться моніторинг ОП, опитування заінтересованих сторін і перегляд компонентів. Проектна група під керівництвом гаранта аналізує результати опитувань здобувачів, випускників і роботодавців та готує пропозиції змін до ОП. Також дієвим інструментом у покращенні якості ОП є аналіз результатів сесій, перевірка робіт у системі StrikePlagiarism (відповідь на запит ЕГ 3), розгляд звернень через «Скриньки довіри» та перевірка силабусів й робочих програм на наявність актуальної інформації й впровадження в освітню діяльність наукових розробок – про що розповів гарант на зустрічі 1. Проектна група під керівництвом гаранта щороку аналізує результати опитувань стейкхолдерів і готує пропозиції щодо усунення виявлених зауважень (відповідь на запит ЕГ 10). Прикладом оперативного реагування є оптимізація кредитного обсягу дисциплін для забезпечення тривалого вивчення ОК «Дендрологія», що було зумовлено потребою спостереження за фенологічними процесами протягом року – про цю зміну розповів учасник фокус-групи 7 «зустріч із стейкхолдерами». Для запобігання конфліктним ситуаціям та корупційним ризикам діє спеціальна комісія, до роботи якої залучаються представники студентства. Впровадження психологічного хабу стало відповіддю на потребу підтримки ментального здоров'я учасників процесу в умовах війни, про що розповіла керівниця Хабу на зустрічі 10. Такий механізм дозволяє закладу не лише фіксувати недоліки, а й впроваджувати превентивні заходи для підвищення якості освітніх послуг. Вимоги до підкритерію 8.5 виконані, позитивних практик та недоліків не виявлено.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Університет та, зокрема, факультет оперативно реагує на зауваження експертів і активно впроваджує їхні поради у свою роботу (відповідь на запит ЕГ 10). Так, під час спілкуванням із Гарантом ОП було отримано підтверджуючі факти з приводу реагувань на рекомендації попередньої акредитації та проведення внутрішнього постакредитаційного моніторингу. Під час розроблення поточного варіанту ОП були детально проаналізовані результати акредитації 2021 року. Зокрема, на виконання зауважень щодо посилення фахової спрямованості та структури програми, з обов'язкового циклу було вилучено непрофільні ОК («Озеленення населених місць»), натомість введено актуальну ОК «Лісову пірологію». Рекомендація щодо розширення реальної варіативності навчання була реалізована через скасування блокової системи вибору та створення окремого загальнофакультетського каталогу вибіркових дисциплін. Також було посилено інформаційну прозорість: на сайті

кафедри суттєво розширено розділи про роботу зі стейкхолдерами та навчально-методичне забезпечення. Врахування досвіду акредитації інших програм університету, як зазначив Гарант ОП, сприяло вдосконаленню документального підтвердження процедур якості, зокрема веденню протоколів розширених засідань кафедри з чітким фіксуванням пропозицій від роботодавців. Це свідчить про здатність ОП до самовдосконалення на основі незалежного експертного оцінювання. Враховуючи вищезазначене ЕГ зазначає, що вимоги до підкритерію 8.6 виконані, позитивних практик та недоліків не виявлено.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ПНУ формується культура якості, яка базується на залученості всіх учасників процесу до постійного розвитку. Система якості інтегрує стратегічні цілі ЗВО із щоденною діяльністю кафедр та ініціативами студентів. Викладачі активно впроваджують у навчання результати власних досліджень (наприклад, розробки Ю. Сірука та П. Дячука) та досвід міжнародних стажувань, що є частиною внутрішнього стимулювання професійного зростання. Культура якості підтримується системою морального та матеріального заохочення НПП за публікації у виданнях Scopus/WoS, отримання патентів та успішне керівництво студентами-науковцями, а також успішне проходження акредитації, що було підтверджено викладачами на зустрічі 4 із академічним персоналом. Важливою складовою є дотримання принципів академічної доброчесності, яка популяризується через «Тижні доброчесності» та тематичні лекції. Згідно з опитуваннями, які зазначені у відомостях про самооцінювання, майже 90% студентів задоволені рівнем підтримки та методичної допомоги, що підтверджує комфортність та безпечність освітнього середовища. Формування традицій обміну професійним досвідом на кафедрі та відкритість до інновацій (цифровізація, інтернаціоналізація) створюють надійний фундамент для довгострокового успіху й розвитку освітньої програми. Таким чином, вимоги до підкритерію 8.7 виконані, позитивних практик та недоліків не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ПНУ демонструє системний підхід до внутрішнього забезпечення якості ОП «Лісове господарство». Процедури розроблення, моніторингу та перегляду програми чітко регламентовані локальними положеннями ПНУ. До позитивних практик за підкритерієм 8 можна віднести: ведення Facebook-сторінки кафедри, де через історії успіху та працевлаштування випускників популяризується лісівнича освіта; залучення професіоналів-практиків до головування в екзаменаційній комісії, до проведення практичних занять й виробничих практик; швидка адаптація змісту освітньої програми до викликів часу; впровадження психологічного хабу як відповідь на потребу підтримки ментального здоров'я в умовах війни. Усі підкритерії (8.1–8.7) визнані експертною групою як виконані, недоліки відсутні, по критеріям 8.1, 8.2 та 8.4 присутні рекомендації.

Недоліки

За результатами аналізу підкритеріїв 8.1–8.7 експертною групою не виявлено суттєвих недоліків, які б свідчили про невідповідність критерію. Разом з тим, виявлено резерви для вдосконалення, які викладені у рекомендаціях.

Рекомендації

1. При наступному перегляді ОП більш інтенсивно залучати здобувачів та випускників до безпосереднього обговорення щодо наповнення ОП, зокрема через створення спеціальних дорадчих груп.
2. Розширювати мережу офіційних угод із роботодавцями та вести постійний моніторинг вимог ринку праці для актуалізації змісту навчання.
3. Деканату та гаранту ОП активізувати інформаційну політику факультету для популяризації традиційних зустрічей випускників, щоб залучати нинішніх здобувачів до спільноти професіоналів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ПНУ сформовано систему нормативно-правових документів, що регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Відповідні положення закріплено як у базових установчих документах ПНУ, так і у внутрішніх нормативних актах, розроблених відповідно до вимог чинного законодавства України. Регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу здійснюється на підставі комплексу документів, які перебувають у відкритому доступі на офіційному вебсайті ПНУ (<https://polissiauniver.edu.ua/>). До ключових нормативних актів належать Статут ПНУ (<https://cutt.ly/feTt2HTC>), Правила внутрішнього розпорядку ПНУ (<https://cutt.ly/leTtGdcq>), а також низка положень, що визначають організацію освітньої діяльності. Зокрема, серед них: Положення про організацію освітнього процесу в ПНУ (<https://cutt.ly/beTt2X3m>), Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ПНУ (<https://surl.li/qegsvj>), Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/lwemhv>), Положення про критерії оцінювання (<https://surl.li/hifmeq>), Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у ПНУ (<https://surl.li/coiles>), Положення про вибіркові навчальні дисципліни освітніх програм у ПНУ (<https://surl.li/kuhplr>) та інші документи, що регламентують функціонування освітнього середовища закладу. Таким чином, у ПНУ забезпечено відкриту та доступну систему нормативних документів, яка визначає порядок організації освітнього процесу, сприяє дотриманню академічних стандартів і гарантує реалізацію прав та виконання обов'язків усіма його учасниками. Вимоги до підкритерію 9.1. виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

У ПНУ під час розроблення та оновлення освітніх програм забезпечується можливість участі заінтересованих сторін у процесі їх обговорення та вдосконалення. До цього процесу залучаються як учасники освітнього процесу, так і зовнішні стейкхолдери, які мають можливість надавати свої пропозиції та зауваження щодо змісту, структури й перспектив розвитку освітніх програм. З метою забезпечення відкритості та прозорості освітньої діяльності проєкти освітніх програм оприлюднюються у відкритому доступі на офіційному вебсайті ПНУ (<https://surl.li/kaljiv>), а також на вебсторінці кафедри лісового та садово-паркового господарства у вкладці «Робота зі стейкхолдерами» (<https://surl.li/gmgfkn>). Це забезпечує вільний доступ усіх зацікавлених осіб до змісту програм та створює умови для громадського обговорення. Зауваження та пропозиції щодо проєктів освітніх програм можуть подаватися в межах процедури громадського обговорення (<https://tinyurl.com/vewvw2s2>), а також надсилатися на офіційну електронну пошту гарантів освітніх програм кафедри лісового та садово-паркового господарства, інформація про яку розміщена на сторінці кафедри (<https://surl.li/gmgfkn>). Отримані пропозиції та рекомендації узагальнюються й аналізуються гарантом освітньої програми та членами проєктної групи, після чого виносяться на розгляд розширених засідань кафедри (<https://surl.li/trugsg>). Таким чином, у ПНУ забезпечується публічність процедур обговорення освітніх програм, доступність інформації про їх проєкти та реальна можливість врахування пропозицій усіх зацікавлених сторін, що сприяє постійному вдосконаленню якості освітнього процесу. Вимоги до підкритерію 9.2 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про освітню програму «Лісове господарство», що реалізується у ПНУ, доступна для ознайомлення на офіційному вебсайті закладу вищої освіти. Інформаційні матеріали щодо програми розміщені на сторінці кафедри лісового та садово-паркового господарства у вкладці «Освітній процес» за відповідним посиланням: <https://surl.li/vzdjtm>. Розміщення зазначених матеріалів у відкритому доступі забезпечує можливість здобувачам вищої освіти, науково-педагогічним працівникам, роботодавцям та іншим заінтересованим сторонам отримати необхідну інформацію про освітню програму, її структуру, зміст та особливості реалізації. Отже, ПНУ забезпечує відкритість і доступність інформації щодо освітньої програми «Лісове господарство», що сприяє прозорості організації освітнього процесу та належному інформуванню всіх учасників освітнього середовища. Вимоги до підкритерію 9.3 виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Механізми та процедури, що визначають права й обов'язки учасників освітнього процесу, є врегульованими, послідовними та зрозумілими для застосування. Діяльність закладу вищої освіти здійснюється на засадах відкритості й прозорості. Нормативно-правові документи перебувають у вільному доступі для всіх зацікавлених сторін. Оприлюднені матеріали та офіційна інформація забезпечують потенційних вступників вичерпними відомостями для свідомого вибору освітньої програми, а представників ринку праці - необхідним розумінням мети, змісту та результатів підготовки здобувачів вищої освіти. Вимоги до критерію 9. виконані, недоліків та позитивних практик не виявлено.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

У 2026/2027 н.р. гаранту ОП та відповідальним за наповнення вебресурсів кафедри та факультету провести уніфікацію публічних вебпосилань, замінивши кириличні URL на зручні для копіювання посилання, а також перевірити їхню актуальність.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 16989.xlsx</i>	gCzpQy/LKw2vsvyDG3Mh3C8d+lcVWz882LAyFWmJd2bM=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Герасимчук Олександр Павлович

Члени експертної групи

Піхало Олеся Віталіївна

